



CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE
BEGROTING

mercredi
08-10-2003
Matin

woensdag
08-10-2003
Voormiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders en Spirit
VLAAMS BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)
CRABV	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)	CRABV	Beknopt Verslag (op blauw papier)
PLEN	Séance plénière (couverture blanche)	PLEN	Plenum (witte kaft)
COM	Réunion de commission (couverture beige)	COM	Commissievergadering (beige kaft)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.leChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@leChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'efficacité du contrôle budgétaire 2003" (n° 164)	1
<i>Orateurs:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques	
Questions jointes de	4
- M. Carl Devlies au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "les conséquences budgétaires de l'accord survenu au Comité de concertation" (n° 186)	4
- M. Jean-Jacques Viseur au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "les conséquences budgétaires de l'accord intervenu au Comité de concertation" (n° 293)	4
<i>Orateurs:</i> Carl Devlies, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques, Jean-Jacques Viseur	
Question de M. Carl Devlies au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "les conséquences budgétaires de l'accord intervenu au Comité de concertation" (n° 187)	12
<i>Orateurs:</i> Carl Devlies, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques, Hendrik Bogaert	
Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'exécution du budget 2003" (n° 284)	17
<i>Orateurs:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques	
Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'exécution du budget 2003" (n° 286)	24
<i>Orateurs:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques	
Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'entretien avec Ford du 23 janvier 2002" (n° 296)	29
<i>Orateurs:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques	

INHOUD

Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de effectiviteit van de begrotingscontrole 2003" (nr. 164)	1
<i>Sprekers:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven	
Samengevoegde vragen van	4
- de heer Carl Devlies aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de budgettaire gevolgen van het akkoord van het Overlegcomité" (nr. 186)	4
- de heer Jean-Jacques Viseur aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de gevolgen voor de begroting van het akkoord dat in het Overlegcomité werd bereikt" (nr. 293)	4
<i>Sprekers:</i> Carl Devlies, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven, Jean-Jacques Viseur	
Vraag van de heer Carl Devlies aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de budgettaire gevolgen van het akkoord van het Overlegcomité" (nr. 187)	12
<i>Sprekers:</i> Carl Devlies, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven, Hendrik Bogaert	
Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de uitvoering van de begroting 2003" (nr. 284)	17
<i>Sprekers:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven	
Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de uitvoering van de begroting 2003" (nr. 286)	24
<i>Sprekers:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven	
Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "het onderhoud met Ford op 23 januari 2002" (nr. 296)	29
<i>Sprekers:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven	

COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGET

du

MERCREDI 08 OCTOBRE 2003

Matin

COMMISSIE VOOR DE
FINANCIËN EN DE BEGROTING

van

WOENSDAG 08 OKTOBER 2003

Morgen

La séance est ouverte à 10.12 heures par M. François-Xavier de Donnée, président.
De vergadering wordt geopend om 10.12 uur door de heer François-Xavier de Donnée, voorzitter.

Le **président**: Chers collègues, le ministre Vande Lanotte m'a fait savoir qu'il n'était pas en mesure de venir ce matin en commission et qu'il demandait à Mme Van den Bossche de le remplacer.

Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, volgens de wet moet tegen 30 april de begrotingscontrole ingediend worden bij het Parlement. CD&V heeft verschillende malen gevraagd waar die voorstellen blijven. Die komen maar niet. Ik heb verschillende keren de kamervoorzitter per brief gezegd dat het volgens het Kamerreglement zijn plicht was om de regering aan te manen om met die cijfers voor de dag te komen. Dat is niet gebeurd.

Het is de eerste keer dat minister Vande Lanotte in onze commissie uitleg moet geven over zijn begrotingsbeleid en hij is niet aanwezig. Ik denk dat iedereen een verantwoordelijkheid heeft en later niet moet afkomen met woorden zoals respect voor het Parlement en de instellingen. Wij zullen zo kalm mogelijk blijven, maar is het niet mogelijk om minister Vande Lanotte op te bellen, zodat hij heel dringend naar hier komt? Kunt u eventueel contact opnemen met de kamervoorzitter om dit in orde te brengen?

*De vergadering wordt geschorst om 10.14 uur.
La réunion est suspendue à 10.14 heures.*

*De vergadering wordt hervat om 10.35 uur.
La réunion est reprise à 10.35 heures.*

01 Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de effectiviteit van de begrotingscontrole 2003" (nr. 164)

01 Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'efficacité du contrôle budgétaire 2003" (n° 164)

01.01 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, onze enige bedoeling was om met een afschrikkingstrategie te vermijden dat de SP.A-vrouwen op een mission impossible worden gestuurd. We hopen dat we hun daarmee vandaag een dienst hebben bewezen.

Bij het opstellen van de begroting worden een aantal grote principes in acht genomen: eenjarigheid, specialiteit, algemeenheid, eenheid en openbaarheid. Openbaarheid van bestuur en verantwoording aan het Parlement is een van de pijlers van de parlementaire democratie. Wij horen elke maand heel veel partijen. ook de SP.A. pleiten voor meer

Hendrik Bogaert (CD&V): Aux termes de la loi, le résultat du contrôle budgétaire doit être déposé au Parlement le 30 avril au plus tard. Le CD&V s'est plusieurs fois enquis de l'état d'avancement de ces propositions. La première fois que le ministre Vande Lanotte est appelé à s'expliquer sur sa politique budgétaire, il est absent. Pourriez-vous le faire convoquer?

01.01 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Le gouvernement est tenu de déposer au Parlement, pour le 30 avril au plus tard, un projet d'ajustement du budget général des dépenses. Le gouvernement a abusé des élections pour se soustraire à cette obligation et, le 18 mai, l'électeur ignorait donc la mauvaise situation financière de

respect voor het Parlement en meer respect voor de democratie. De kloof tussen de burger en de politiek moet worden overbrugd.

Nu blijkt dat er een verplichting is om uiterlijk 30 april een ontwerp tot aanpassing van de algemene uitgavenbegroting bij het Parlement in te dienen. De regering heeft dat aan zijn laars gelapt, officieel onder het mom van de verkiezingen. We weten allemaal dat de regering zelf heeft beslist om die verkiezingen te vervroegen, onder het mom dat de studenten ook moeten kunnen stemmen enzovoort. Dat was natuurlijk niet de reden. De eigenlijke reden was om de slechte financiële toestand van het land te verbloemen en ervoor te zorgen dat de kiezer op 18 mei niet op de hoogte was van de reële toestand van de financiën van dit land. Dat was de enige echte reden daarvoor. Wij willen er natuurlijk voor zorgen dat dit niet nog eens gebeurt. Daarom kijken wij uit naar het antwoord van de minister.

We zijn nu half oktober – we zijn tien maanden ver in ons jaar – en er is nog altijd op geen enkele manier verantwoording afgelegd aan het Parlement over de ontvangsten en de uitgaven van de Staat. Als dit in een normaal bedrijf of een overheidsbedrijf zou gebeuren, zou dit leiden tot een gigantische rel en een grote vertrouwenscrisis ten aanzien van de raad van bestuur. Nochtans permitteert deze regering zich om dat te doen. We hebben hiervoor al verschillende keren de kamervoorzitter aangeschreven die zijn verantwoordelijkheid op dat vlak ook niet heeft opgenomen.

Van welke principes gaat men uit om nu, half oktober, nog altijd geen begrotingscontrole in te dienen bij het Parlement? Kan dit zomaar? Waarom zijn die begrotingsdocumenten niet voorgelegd? Ik hoop dat men zich niet achter regeltjes zal verstoppen, maar dat men zal erkennen dat dit eigenlijk niet kan vanuit het oogpunt van een parlementaire democratie.

01.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer Bogaert u bent pas sinds juni verkozen. U hebt de discussies in deze commissie van februari en maart en de resultaten ervan gemist. Er werden 2 bijbladen ingediend, omdat er niet meer nodig was. Gedurende 2 dagen heeft de heer Leterme in deze commissie zijn zeg kunnen doen over de begrotingscontrole.

Mijnheer Bogaert, u stelt dat er nog geen verantwoording werd afgelegd. Dat is niet correct. Een eerste verantwoording volgde op de indiening van de initiële begroting in oktober – november 2002. In maart 2003 volgde een debat over de budgetcontrole. Het debat werd gevoerd en de budgetcontrole is goedgekeurd. In juni heeft er geen begrotingscontrole plaatsgevonden. Dat is logisch. In september is dat wel gebeurd. Naar aanleiding van die controle zal wellicht een laatste bijblad worden ingediend. Dat bijblad zal alles bevatten wat nog moet worden uitgevoerd worden. Dat is de stand van zaken.

Meer moet er, mijns inziens, niet gebeuren. We moeten niet per se meer bijbladen indienen dan nodig. Ik zie het probleem niet.

Het is evenmin correct dat een goede democratische controle wordt afgemeten aan de grootte van het bijblad. Het wordt vooral afgemeten aan het niveau van het debat. Dit debat heeft plaatsgevonden. Ik laat het aan de leden over om het niveau van het debat te beoordelen. Ik wens te benadrukken dat niet alleen de regel, maar ook de geest van de wet is gerespecteerd.

01.03 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het antwoord

notre pays. Mais il y a plus grave: le gouvernement n'a toujours pas rendu compte au Parlement des recettes et des dépenses de l'Etat. Mon parti a attiré à plusieurs reprises l'attention du président de la Chambre sur ce manquement. Pourquoi les documents budgétaires n'ont-ils toujours pas été transmis?

01.02 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Il n'est pas exact que le budget n'a encore fait l'objet d'aucune justification. Une première justification a suivi le dépôt du budget initial en novembre 2002 et le contrôle budgétaire a fait l'objet d'un débat en mars 2003. Il est logique qu'aucun contrôle n'ait eu lieu en juin. Celui-ci est toutefois intervenu en septembre et conduira au dépôt d'un feuillet d'ajustement. J'insiste sur le fait que ce n'est pas l'ampleur des feuillets d'ajustement qui importe, mais bien le niveau du débat mené à ce sujet. Tant la lettre que l'esprit de la loi ont été respectés.

01.03 **Hendrik Bogaert** (CD&V):

van de minister overtuigt mij absoluut niet. Hij verschuilt zich achter regeltjes. Dat er een debat is gekomen, is alleen te danken aan het initiatief van de heer Leterme die een interpellatie heeft gehouden over de begroting. Er waren echter geen cijfers beschikbaar. U kunt moeilijk beweren dat een ernstig debat heeft plaatsgevonden wanneer er geen cijfers beschikbaar waren.

Mijnheer de minister, onze vraag is niet zonder relevantie. Ik vraag niet of de regels werden gerespecteerd. Mijn vraag handelt niet alleen over de parlementaire democratie. Een begrotingscontrole heeft immers gevolgen op het terrein. Zolang er geen officiële en formele begrotingscontrole is uitgevoerd, kunnen er geen bijkomende initiatieven worden genomen, geen extra uitgaven worden gepland. Een concreet gevolg van het uitblijven van een officiële begrotingscontrole is dat het Alimentatiefonds nog steeds niet is opgericht. Minister Reynders heeft verklaard dat het dossier op administratief vlak klaar is. Minister Vande Lanotte heeft in het Parlement verklaard dat er geen problemen waren op budgettair vlak. Ik kan alleen vaststellen dat het Alimentatiefonds er niet komt, omdat er geen begrotingscontrole is gebeurd. Dat is een voorbeeld van de laksheid van deze regering op financieel vlak.

01.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer de voorzitter, ik wens kort te reageren. Het Alimentatiefonds is niet opgericht, omdat het Parlement in juli een wet heeft goedgekeurd die de inwerkingtreding heeft vertraagd. Dat is de waarheid!

01.05 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Waarom, mijnheer de minister?!

01.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Het Parlement heeft die wet goedgekeurd. U zegt dat er geen Alimentatiefonds werd opgericht, omdat de begrotingscontrole niet is ingediend. Dat is onzin. Ik herhaal dat het Alimentatiefonds nog niet is opgericht, omdat het Parlement op de vraag van de regering is ingegaan de inwerkingtreding uit te stellen.

01.07 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Waarom is de inwerkingtreding uitgesteld?

01.08 Minister **Johan Vande Lanotte**: De inwerkingtreding is niet uitgesteld om begrotingsredenen maar om andere redenen. Dat debat heeft in juli plaatsgevonden in het Parlement!

01.09 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, zowel minister Vande Lanotte als minister Reynders hebben in het Parlement verklaard dat het dossier afgerond was. Mijnheer de minister, u hebt verklaard dat er geen probleem was met de centen.

01.10 Minister **Johan Vande Lanotte**: Inderdaad, bij hetzelfde beleid. En dan?

01.11 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Dan moet er een andere reden zijn. Ik stel dat de reden het ontbreken van de begrotingscontrole is. U kon geen extra uitgaven boeken in het lopende jaar.

01.12 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat is onzin.

01.13 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Waarom is er dan nog steeds geen Alimentatiefonds?

Le débat sur le budget n'est intervenu qu'à la suite du dépôt d'une interpellation de M. Leterme à ce sujet. Aucun chiffre n'était toutefois disponible.

En l'absence d'un contrôle budgétaire officiel, aucune nouvelle initiative ne peut être prise. Cette situation est lourde de conséquences. Dans la pratique, elle entraîne par exemple le report de la création du Fonds des créances alimentaires.

01.04 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Le Fonds des créances alimentaires n'a pas encore été créé parce que le Parlement a adopté en juillet une loi qui retarde l'entrée en vigueur.

01.08 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Ce retard n'est pas imputable à des raisons budgétaires.

01.13 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Pourquoi dans ce cas ce fonds n'a-

t-il pas encore été créé?

01.14 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat is het debat van juli 2003! Dat debat moet hier niet worden overgedaan. Er is geen link tussen het uitstel van de inwerkingtreding van het fonds en de begrotingscontrole. Uw voorbeeld is compleet naast de kwestie. U weet dat heel goed!

01.14 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Votre exemple est totalement dénué d'objet.

01.15 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Mijnheer de minister, waarom antwoordt u niet ten gronde waarom er geen Alimentatiefonds is.

01.16 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dit is hier geen interpellatie over het Alimentatiefonds.

01.16 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Votre question ne portait d'ailleurs pas sur le Fonds des créances alimentaires.

De **voorzitter**: Mijnheer Bogaert, het onderwerp staat niet op de agenda. Trouwens, dit is geen interpellatie, maar een vraag. Het Reglement terzake moet worden gerespecteerd: de indiener stelt bondig de vraag, de minister antwoordt en de indiener heeft het recht op een korte reactie. Indien u wilt uitweiden over deze problematiek, moet u een interpellatieverzoek indienen.

Le **président**: Comme le dit le ministre, ceci sort du cadre de votre question.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Carl Devlies aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de budgettaire gevolgen van het akkoord van het Overlegcomité" (nr. 186)
- de heer Jean-Jacques Viseur aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de gevolgen voor de begroting van het akkoord dat in het Overlegcomité werd bereikt" (nr. 293)

02 **Questions jointes de**

- M. Carl Devlies au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "les conséquences budgétaires de l'accord survenu au Comité de concertation" (n° 186)
- M. Jean-Jacques Viseur au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "les conséquences budgétaires de l'accord intervenu au Comité de concertation" (n° 293)

02.01 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de minister, op maandag 22 september werden de onderhandelingen tussen de federale overheid en de deelstaten afgerond met een akkoord over de afbouw van de Belgische staatsschuld. Eerste minister Verhofstadt liet zich bijzonder positief uit over dat akkoord, vermits tweederde van de oorspronkelijke doelstellingen werd bereikt, die oorspronkelijk werden geraamd op 340 miljoen. De conclusie was wel dat de federale overheid voor het laatste derde, geraamd op 100 miljoen, nog een extra inspanning dient te leveren.

Het akkoord omvatte twee grote delen. Enerzijds werd besloten dat de Gewesten samen zo'n 75 miljoen euro zullen ontvangen als aandeel uit de opbrengst van de fiscale amnestie. Anderzijds dienen een hele reeks dossiers samen zo'n 88,3 miljoen euro op te brengen. Samen zal die som van 163,3 miljoen euro door de deelstaten worden gebruikt voor schuldafbouw.

Vermits er slechts voor 100 miljoen euro bijkomende inspanningen dienen te gebeuren door de federale overheid, ontbreekt er evenwel 77 miljoen. 350 miljoen min 263 miljoen is namelijk 77 miljoen. Over die 77 miljoen bestaat grote onduidelijkheid. Men spreekt over de Elia-heffing, waarbij ik dacht dat die bedoeld waren voor de gemeenten.

02.01 **Carl Devlies** (CD&V): Aux termes de l'accord conclu le lundi 22 septembre au Comité de concertation à propos de la dette de l'Etat belge, les Régions recevront 75 millions d'euros au titre de participation aux recettes de l'amnistie fiscale et les Communautés et les Régions en recevront 88,3 millions dans le cadre du règlement d'un certain nombre d'autres dossiers. Les entités fédérées affecteront ces 163,3 millions à la réduction de la dette. Le pouvoir fédéral devrait consentir des efforts supplémentaires de 100 millions d'euros. Etant donné qu'il était question de 350 millions d'euros, il faudra encore trouver 87 millions.

Le ministre peut-il fournir un aperçu détaillé de l'incidence budgétaire

Mijnheer de minister, ik stel u graag de volgende concrete vragen.

Kan u een gedetailleerd overzicht geven van de budgettaire impact van de verschillende maatregelen, zoals fiscale amnestie, terugstorting van overheidssteun aan Beaulieu, opbrengsten uit de verkoop van het rijksadministratief centrum, regeling voor achterstallige huurgelden?

Kan u ook toelichting geven bij de federale inspanning die zal gebeuren ten belope van 100 miljoen euro?

Tevens zou ik graag van u bevestiging ontvangen met betrekking tot het regeerakkoord inzake de begroting. Ik moet er toch op wijzen dat bij de opmaak van het stabiliteitsprogramma in 2001 tijdens de regering-Verhostadt I, waarin u toen ook minister van Begroting was, voor het jaar 2003 een overschot van 0,5% werd voorgesteld en voor het jaar 2004 een overschot van 0,6%.

02.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: (...)

02.03 **Carl Devlies** (CD&V): In 2001 hebt u dat namens de regering vooropgesteld. Er zou een overschot zijn van 0,6% voor de begroting van 2004.

Na de verkiezingen hebt u de ambities uiteraard wat teruggeschoefd. Toen werden de volgende doelstellingen vooropgesteld: ten eerste, begrotingsevenwicht voor 2004, ten tweede, financieel evenwicht in de sociale zekerheid voor 2004, ten derde, een vaste groei van 4,5% in de ziekteverzekering, maar dan wel in reële termen, dus zonder inflatie en, ten vierde, een verlaging van de personenbelasting en van de lasten op arbeid.

Ik had graag vernomen of u kan bevestigen of de doelstellingen die u geformuleerd hebt of die de eerste minister geformuleerd heeft bij gelegenheid van de regeringsverklaring, nog altijd geldig zijn.

02.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer Devlies, het laatste deel van uw vragen heb ik nooit gezien. Ik had uw vraag over de begroting en over Elia gezien. Alles wat u nu zegt over de begroting, heb ik nooit gezien.

02.05 **Carl Devlies** (CD&V): Ik mag het er toch aan toevoegen?

02.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik heb er echter geen vraag over gekregen.

02.07 **Carl Devlies** (CD&V): De vragen sluiten wel aan bij de vraag over het bedrag van 100 miljoen euro dat dient te worden gevonden. Ik denk dat het ook een essentieel element is.

02.08 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dan moet u het ook vragen. Excuseer mij, ik wil mijn antwoorden zo goed mogelijk voorbereiden. Als u nu een nieuwe vraag stelt, kan ik mijn antwoord niet goed voorbereiden.

02.09 **Carl Devlies** (CD&V): De elementen kwamen ook naar voren in de vraag die de heer Bogaert heeft gesteld. Het is toch een essentieel element dat de minister van Begroting zonder voorbereiding kan formuleren of men al dan niet ...

des différentes mesures décidées au Comité de concertation. En quoi consistera l'effort de 100 millions d'euros à fournir par le fédéral?

02.03 **Carl Devlies** (CD&V): La déclaration de gouvernement fixe comme objectifs pour 2004 l'équilibre budgétaire, l'équilibre financier de la sécurité sociale, une croissance constante de 4,5% dans le cadre de l'assurance maladie et un abaissement de l'impôt des personnes physiques ainsi que des charges sur le travail. Ces objectifs restent-ils d'actualité?

02.04 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Cette dernière question ne m'a pas été communiquée.

02.08 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Je dois disposer de toutes les questions pour pouvoir préparer correctement mes réponses. En matière de données chiffrées, on n'improvise pas.

02.10 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik geef u een voorbeeld.
(*Samenspraak tussen minister Vande Lanotte en de heer Devlies*)

Vous avez cité un chiffre pour 2001. Je vais vous répondre et je vous donnerai tous les tableaux de 1999, 2000 et 2001 mais je ne les ai pas sous la main.

Ik heb die tabellen hier niet bij en ik ga ze ook niet uitvinden. Als u mij een vraag stelt zal ik altijd antwoorden, maar nu voegt u daaraan elementen toe die ik onmogelijk kan voorbereiden.

02.11 **Carl Devlies** (CD&V): Het laatste deel van de vraag is nochtans zeer eenvoudig. Ik vraag gewoon of de doelstellingen die de regering inzake begroting heeft geformuleerd bij de regeringsverklaring, vandaag nog altijd gelden. Dat is een zeer eenvoudige vraag voor de minister van Begroting.

De **voorzitter**: Ik ben het eens met de minister dat, wanneer u zeer technische vragen stelt, die op voorhand moeten worden meegedeeld. Wanneer het over louter politieke vragen gaat, kunt u natuurlijk improviseren. De minister is verstandig genoeg om daarop te antwoorden. Als het echter om cijfermateriaal gaat, moet u begrijpen dat de minister dat niet allemaal uit het hoofd kent.

02.12 **Jean-Jacques Viseur** (cdH): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, après l'accord en comité de concertation du 22 septembre dernier, le premier ministre s'est montré particulièrement heureux et satisfait. Cela m'incite immédiatement à une grande réserve. D'abord, parce que je pense qu'il est définitivement brouillé avec les chiffres et qu'il va longtemps être poursuivi par ces 200.000 emplois qui augmentent chaque semaine de quelques milliers, voire de quelques dizaines de milliers. Ensuite, dans le cas précis qui nous occupe, je pense qu'il y a inadéquation entre la satisfaction exprimée et le bilan de la répartition des efforts.

Je rappelle en effet que, dans le cadre financier 2004-2007 de la déclaration gouvernementale, figuraient des objectifs précis quant à la répartition des efforts, notamment ceux à faire dans le cadre de l'application du protocole de Kyoto. D'un point de vue budgétaire, l'objectif retenu lors de la formation du gouvernement fédéral était d'obtenir – je ne dis pas que c'est une bonne chose – des entités fédérées une contribution supplémentaire à l'effort d'assainissement, à hauteur de 300 millions d'euros en 2004 et la même somme en 2005. Si on analyse l'accord du 22 septembre, la contribution des entités fédérées serait limitée à 163 millions d'euros en 2004, sans engagement pour 2005.

Par ailleurs, cet engagement des entités fédérées est relatif puisque la contribution de 163 millions d'euros se répartit, d'une part, dans la rétrocession aux Régions, au titre de produit de l'amnistie fiscale – j'y reviendrai –, à concurrence de 75 millions d'euros et, d'autre part, dans le règlement de dossiers en suspens depuis plusieurs années.

Sur cette base j'aimerais recevoir réponse à cinq questions.

Premièrement, au niveau du volet Finances publiques de l'accord intervenu le 22 septembre dernier, considérez-vous que, par rapport aux objectifs tels qu'ils étaient définis dans le cadre financier 2004-2007, la contribution des entités fédérées est suffisante? Si elle ne l'est pas, quelles sont les conséquences pour l'ajustement du budget fédéral?

La deuxième question découle directement de la première. S'il s'agit de 163 millions au lieu de 300, quelle va être la compensation entre ces

02.12 **Jean-Jacques Viseur** (cdH): De eerste minister is mijns inziens te optimistisch over het aantal nieuwe banen dat hij wil scheppen. Ook ten aanzien van het akkoord dat op 22 september binnen het Overlegcomité werd bereikt, zou hij wat meer terughoudendheid aan de dag moeten leggen.

Overeenkomstig dit akkoord zou de bijkomende bijdrage die de deelgebieden tot de sanering van de openbare financiën moeten leveren, tegen 2004 worden teruggebracht tot 163 miljoen euro. Voor 2005 werd geen enkele verbintenis aangegaan. De doelstelling bij de regeringsvorming voorzag echter in 300 miljoen euro voor 2004 en nogmaals 300 miljoen euro voor 2005. Bovendien omvat dit bedrag van 163 miljoen euro het gewestelijke deel van de fiscale amnestie (75 miljoen euro) en de afhandeling van aanhangige dossiers.

Is deze bijdrage toereikend? Hoe zal de lagere bijdrage worden gecompenseerd? Is er voorzien in een bijdrage voor 2005?

Wordt de Vlaamse Gemeenschap niet bevooroordeeld omdat een aantal aanslepende geschillen reeds werd beslecht? Waarom weigerde men het BTW-tarief voor

deux chiffres? Comment le gouvernement fédéral va-t-il compenser cette moindre contribution par rapport à celle proclamée il y a quelques semaines?

Troisièmement, si on étale la situation sur 2004-2005, il n'y a aucun engagement pour 2005. Et à moins que vous n'affirmiez qu'il y en a effectivement eu, cela représente également un trou important.

Quatrièmement, dans le cadre des revendications des Communautés, je constate que la Région/Communauté flamande est avantagée en ce qui concerne les dossiers historiques, puisque les vieux litiges Beaulieu et Aquafin sont réglés. Or, dans l'accord de la Saint Polycarpe une revendication était expressément reprise par la Communauté française – elle ne porte d'ailleurs pas uniquement sur la Communauté française mais sur l'ensemble du pays –, à savoir la réduction du tarif de la TVA à 6% pour les bâtiments scolaires. Rien n'est dit au sujet d'un engagement du gouvernement à cet égard, ni même de démarches précises à l'égard de nos partenaires européens. On sait en effet qu'une discussion est entamée et qu'elle devrait aboutir, d'ici la fin de cette année, pour déterminer la nouvelle liste annexée aux tableaux relatifs à la TVA. Cette liste devrait normalement redistribuer un certain nombre d'éléments avec des taux réduits, notamment l'éventuelle application d'un taux de 6% en Belgique.

La dernière question a trait au problème du produit de l'opération d'amnistie fiscale.

J'ignore si le gouvernement a bien mesuré qu'en utilisant cette technique de la répartition du produit de l'amnistie fiscale, il viole la loi sur le financement des Communautés. Par conséquent, pour attribuer ces 75 millions d'euros aux Régions, il est nécessaire de modifier cette loi; ce qui nécessite une majorité des 2/3. Le gouvernement y a-t-il songé?

Par ailleurs, nous sommes en présence d'une somme fixe qui représente environ 8% des recettes escomptées. Et que se passera-t-il si, comme les Italiens, qui ont vu le retour 56 milliards alors qu'ils en attendaient 8, nous avons un retour beaucoup plus important de montants venant des pays étrangers dans cette opération de rapatriement? Une logique variable a-t-elle été introduite? En effet, si le montant est très important, il est clair qu'il proviendra essentiellement de sommes placées à l'étranger pour éviter des droits de succession. Ainsi, ce sont principalement les entités fédérées qui supporteront les conséquences pour l'avenir puisque ce sont autant de droits définitivement disparus. Dès lors, si, dans le cadre de cette opération, nous nous situons bien au-delà du milliard d'euros escompté, une variabilité des conséquences a-t-elle été prévue?

02.13 **Minister Johan Vande Lanotte:** Ik kan de algemene vraag beantwoorden, maar de specifieke vragen over de doelstellingen van 2001 kan ik niet beantwoorden, omdat ik daarvoor exacte cijfers nodig heb. Ik ken die niet uit het hoofd.

Wat is de budgettaire impact van het Overlegcomité? Een aantal hangende dossiers is opgelost: in het Beaulieu-dossier gaat 39 miljoen euro terug naar Vlaanderen, de opbrengst van de verkoop van het rijksadministratief centrum van 24,89 miljoen euro wordt verdeeld over de Gewesten en de Gemeenschappen volgens een afgesproken verdeelsleutel. Voor het Waalse Gewest was er ook nog een probleem van achterstallige huurgelden van ongeveer 19,44 miljoen euro. Overeenkomstig vroegere afspraken koopt de federale overheid het

schoolgebouwen terug te brengen tot 6%, zoals door de Franse Gemeenschap werd gevraagd?

Opdat dit bedrag van 75 miljoen euro zou kunnen worden toegekend aan de Gewesten, dient de wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen te worden aangepast, wat een tweederde meerderheid vereist. Heeft de regering daaraan gedacht?

Het gaat om een vast bedrag dat ongeveer 8 % van de verwachte inkomsten vertegenwoordigt. Als het bedrag dat terugkomt naar België veel hoger is dan verwacht, geldt er dan een andere logica? Deze bedragen werden inderdaad in het buitenland belegd om successierechten te ontlopen. De rechten erop zullen in de toekomst dan ook definitief verloren zijn voor de Gewesten.

02.13 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Le Comité de concertation a permis d'apporter une solution à une série de dossiers juridiquement contestés: dans le dossier Beaulieu, la Flandre reçoit 39 millions d'euros; les 24,89 millions d'euros provenant de la vente de la Cité administrative de l'Etat sont répartis entre les Régions et les Communautés; la Région wallonne reçoit des arriérés de loyer à hauteur de 19.44 millions d'euros:

Résidence Palace terug voor 2,5 miljoen euro. Ten slotte is er een restwaarde van ongeveer 2,5 miljoen euro van investeringen aan schoolgebouwen van de Belgische krijgsmacht in Duitsland die door Duitsland zijn gestort. Dat zal tussen de Gemeenschappen worden verdeeld.

Ik wil benadrukken dat dit over juridische betwistingen gaat – des litiges, pas des révendications –, al dan niet voor de rechtbank en waarover ofwel de rechtbank zou oordelen of waarbij men probeerde een dading te sluiten. U weet dat er nog twee andere litiges zijn: de discussie voor de BBI met Aquafin en de litige met betrekking tot het betalen van RSZ-bijdragen voor het onderwijs, waarvoor ook een procedure voor de rechtbank hangende is. Deze procedures voor de BBI en de rechtbank worden niet stopgezet, omdat wij een rechtspraak afwachten. Het zijn ook dossiers waarin een dading moeilijker is, omdat de uitslag veel minder voorspelbaar is en wij daar niet op wensen vooruit te lopen. In deze litige was het al veel duidelijker wat de oplossing zou moeten zijn.

Dit heeft tot gevolg dat de federale begroting 2003 wordt verzwaard met ongeveer 88 miljoen euro. Het Overlegcomité heeft dan beslist dat een bedrag van 75 miljoen euro als gevolg van de repatriëring van kapitaal zal worden teruggestort en tussen de Gewesten verdeeld op basis van de opbrengst van de successierechten gedurende de periode 1993-2002. Wij hebben daar de sleutel van de realiteit genomen. Nadat wij deze problemen, de begroting 2003 en 75 miljoen extra, hebben opgelost, wordt met hetzelfde bedrag de begrotingsdoelstelling aangepast, zodat in totaal 163,33 miljoen euro bijkomende ruimte wordt gecreëerd door de Gemeenschappen en de Gewesten. Zij krijgen eigenlijk een aantal zaken opgelost, maar beloven die meevaller niet te gebruiken in de begroting 2004. Dat is het mechanisme. Wij vragen geen extra inspanning, maar wij beschouwen dit als een extra mogelijkheid die niet mag worden gebruikt. De Gewesten en de Gemeenschappen zijn het daarmee eens.

Wij gaan ervan uit dat er door de Elia-heffing – dat is de bevoegdheid van mevrouw Moerman – op het vlak van de gemeenten in de eindrekening een positief effect zal zijn. U moet namelijk weten dat sommige gemeenten zich reeds hebben voorbereid op het niet krijgen van dat geld. Er zijn grote steden die reeds in hun begroting hebben ingeschreven dat dat geld weg is en hun begroting toch in evenwicht hebben gebracht. Antwerpen heeft dat bijvoorbeeld volledig gedaan. Andere gemeenten hebben dat gedeeltelijk gedaan. Als in totaal in Vlaanderen 170 miljoen euro, een zeer voorlopig cijfer, wordt verdeeld over de gemeenten, zal dit bedrag niet alleen worden gebruikt om het tekort op te vangen, maar zal het in sommige gemeenten ook een surplus zijn. Het is nog niet bekend of Wallonië en Brussel dat ook doen.

Wij hebben dus ongeveer een goeie 30 daarvan genomen, rekening houdend met enkele grote steden die dat reeds hadden gepland. De 100 miljoen natuurlijk is iets dat wij in de begroting zullen moeten inbouwen. Hoe we dat gaan doen, zullen we in het weekend wel zien: dat zullen we nu in de begroting proberen op te lossen.

Qu'en est-il des 100 millions? Cela dépendra du budget 2004 pour lequel les discussions seront clôturées le week-end prochain.

J'insiste sur la différence entre "litiges" et "revendications". Pour les litiges, on essaie de trouver une solution. Une revendication peut émaner de la Région wallonne ou de la Communauté française, mais pas uniquement. Par exemple, la Région flamande revendique une

le gouvernement fédéral rachète le Résidence Palace pour 2,5 millions d'euros; et les Communautés reçoivent une valeur résiduelle de quelque 2,5 millions d'euros pour des investissements dans les bâtiments scolaires des Forces armées belges en Allemagne.

Dans les dossiers d'Aquafin et des cotisations ONSS pour l'enseignement, nous attendons une décision judiciaire. Les solutions sont ici beaucoup moins prévisibles.

Le budget fédéral pour 2003 s'est donc accru de quelque 88 millions d'euros. Le Comité de concertation a décidé la répartition d'un montant de 75 millions entre les Régions sur la base des recettes des droits de succession perçus dans l'intervalle 1993-2002. Les objectifs budgétaires sont ajustés en ce sens, de sorte qu'une marge supplémentaire de 163,33 millions d'euros est créée pour les entités fédérées. Celles-ci se sont à leur tour engagées à ne pas utiliser ces moyens financiers.

Pour certaines communes, la taxe Elia a également un effet positif. Des communes comme Anvers, par exemple, avaient déjà effacé ces montants de leur budget. Pour ces communes, la taxe ne servira pas à combler un déficit mais générera un surplus. Ce week-end, il y a aura lieu d'inscrire le reliquat de 100 millions d'euros au budget.

Ik vestig de aandacht op het verschil tussen 'geschillen' en 'eisen'. Een eis kan uitgaan van het Waalse Gewest of de Franstalige Gemeenschap, maar het Vlaamse Gewest vraagt ook een BTW-verlaging op de waterzuivering. Het

diminution relative au pourcentage TVA ayant trait à l'épuration des eaux. Je précise que le gouvernement s'est toujours engagé au niveau européen à demander cette diminution.

Par ailleurs, vous n'ignorez pas que tous ces travaux sont extrêmement difficiles. Même si le commissaire responsable et la Commission se déclarent favorables, notamment en ce qui concerne la diminution des taux de TVA pour l'horeca, certains pays font obstruction. Il s'agit d'une situation à laquelle le gouvernement belge travaille depuis longtemps. Cependant, il ne faut pas donner l'impression qu'une négociation relative aux litiges peut se baser sur un donnant-donnant: on ne fera jamais de promesses uniquement en vue d'obtenir une réduction de TVA pour la Communauté française. Si tel était le cas, vous m'auriez interpellé en arguant que cette dernière a accepté quelque chose qu'elle n'est pas certaine d'obtenir et cette critique m'aurait été adressée à juste titre.

L'objectif du gouvernement est de faire diminuer ces taux de TVA, mais il convient d'être réaliste: pour l'instant, au niveau européen, les autres pays bloquent autant qu'ils le peuvent tout changement du régime de TVA. Même si la Commission et le commissaire en question sont d'accord, certains pays, en fonction de leur situation budgétaire beaucoup plus pénible que la nôtre, font opposition.

En ce qui concerne les droits de succession, vous estimez qu'ils seront beaucoup plus importants que prévu. Votre opinion me ravit. Si cela se produit, nous serons heureux et nous mènerons des discussions efficaces. Mais il faut savoir ce que l'on dit. D'une part, la tendance veut que ce ne soit pas réaliste et de l'autre, on extrapole déjà sur des revenus nettement supérieurs aux estimations. Dans ce dernier cas, je présume qu'il ne sera pas très difficile de trouver un accord de répartition.

Cependant, au début, il convient surtout de s'en tenir à ce qui a été prévu. Pour le moment, il s'agit d'une répartition équitable, même si elle peut toujours être critiquée. Bien entendu, les Régions doivent rédiger des décrets sur les droits de succession. Pour l'instant, c'est équitable selon moi: c'est du "win/win", en ce sens que les deux niveaux gagnent, même s'il s'agit d'estimations qui ne sont pas basées sur des chiffres réalistes. Mais personne ne peut prévoir l'importance des droits de succession et du précompte professionnel. Nous avons utilisé une clef, laquelle est, selon moi, acceptable mais pas plus qu'une autre clef. Telle est la réalité! La répartition entre les Régions est très objective car elle se base sur les dix dernières années: voilà qui me semble être une règle de répartition interne incontestable.

02.14 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister heeft mijn vraag met betrekking tot de begrotingsdoelstellingen voor 2004 niet beantwoord.

02.15 Minister Johan Vande Lanotte: Het is nog steeds de bedoeling van de regering om voor 2004 zo dicht mogelijk bij de doelstelling te blijven. We werken daar op dit moment aan. De begroting en de huidige vooruitzichten worden regel per regel doorgenomen om dat zo goed mogelijk te realiseren. Uiteraard is het evident dat het bereiken van die doelstellingen zeker niet gemakkelijk zal zijn. Het is onze bedoeling, maar ik kan op dit moment niet inschatten of we dat effectief zullen halen of niet. Ik hoop het. Het is evident dat het een zeer moeilijke oefening is om dit te halen. Ik wil samen met de regeringspartijen mijn uiterste best doen om die doelstellingen te halen. We moeten natuurlijk

is de bedoeling van de regering om die BTW-tarieven te verlagen, maar laten we realistisch zijn: de andere landen verzetten zich tegen elke BTW-wijziging. Ook al gaat de Commissie akkoord, verzetten bepaalde landen er zich tegen omdat hun financiële situatie veel zwakker is dan de onze.

Wat de successierechten betreft, schat u, in tegenstelling tot de tendens, dat ze hoger zullen zijn dan verwacht. In dat geval zal het niet moeilijk zijn om een akkoord te bereiken over de verdeling ervan.

Momenteel gebeurt de verdeling op billijke wijze. Ze is gebaseerd op de voorbije tien jaar: beide niveaus winnen erbij, ook al zijn de schattingen niet op realistische cijfers gebaseerd. Niemand kan echter de omvang van de successierechten en de bedrijfsvoorheffing voorspellen.

02.14 Carl Devlies (CD&V): Le ministre n'a pas encore répondu à ma question sur les objectifs budgétaires pour 2004.

02.15 Johan Vande Lanotte, ministre: Le gouvernement entend concrétiser cet objectif, qui est quasiment impossible à atteindre, sans faire peser d'hypothèque supplémentaire sur l'économie. Nous ne souhaitons pas nous retrouver dans une situation similaire à celle des Pays-Bas où un certain nombre de mesures

wel vermijden dat dit objectief een heilige regel wordt die onze economie – die in 2004 heel langzaam zou moeten beginnen te hernemen – nog meer treft. De doelstelling blijft. Het is een heel moeilijke doelstelling, ik zou zeggen bijna een onmogelijke. Doch, wat bijna onmogelijk is, is nog altijd mogelijk. We moeten wel goed weten dat we geen contraproductieve maatregelen gaan nemen. Men verwijst vaak naar de Nederlandse situatie. Ik wil op dat vlak niet polemisch zijn. De Nederlandse situatie is op dit moment zo dat men maatregel op maatregel neemt en dat men alleen vaststelt dat de resultaten verslechteren. Maandag nog heeft de Nederlandse regering bevestigd dat zij volgend jaar, ondanks de zeer zware inspanningen, op een tekort van 2,3% zal eindigen. Dat betekent dat ze voortdurend maatregelen nemen en dat hun tekort gewoon niet afneemt. Die maatregelen hebben langzaam als effect dat de recessie waarin ze verkeren wordt bevestigd. Ze hebben dus eigenlijk een negatief effect. Nog eens, ze hebben maatregelen voor misschien wel 2% van het BNP genomen. Het resultaat is echter dat ze dit jaar meer dan 2% tekort komen en volgens hun laatste aankondigingen volgend jaar zelfs 2,3%. Dat systeem gaan we niet toepassen. Het is een contraproductief element. We blijven bij de doelstelling, hoewel dat heel moeilijk is. Ik herhaal dat dit zeker niet mag worden bereikt via maatregelen die eigenlijk een negatief effect hebben en de doelstelling nog verderaf brengen.

02.16 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn toelichting, ook bij het akkoord dat bereikt is in het Overlegcomité. We hebben een genuanceerd verhaal gehoord dat wat afsteekt tegen de bijzonder optimistische boodschap die premier Verhofstadt hierover heeft verspreid. Met betrekking tot de Elia-heffing is er zo dadelijk een tweede vraag. Ik zou u toch willen zeggen dat het gevaarlijk is om te rekenen op de gemeenten voor het behalen van overschotten. U zult wellicht tijdens de onderhandelingen in het Overlegcomité van de Vlaamse regering vernemen hebben dat zij van plan is het groeipad te verlaten met betrekking tot de ontwikkeling van het gemeentenfonds. Nu is het zo dat alle gemeenten met het oude groeipad gewerkt hebben in het kader van het opmaken van de meerjarenbegrotingen voor de gemeenten. Hetgeen aan de ene kant – hopelijk – gaat binnenkomen, zal dan weer gecompenseerd worden door minder inkomsten van de kant van de Vlaamse overheid. Ik denk dus dat het nogal gevaarlijk is om daarop te rekenen. Met betrekking tot de 100 miljoen zullen wij wachten op de voorstellen. Wellicht zullen we daar volgende week nader over kunnen discussiëren.

02.17 Jean-Jacques Viseur (cdH): Monsieur le président, je constate que le ministre n'a pas répondu à ma question au sujet des efforts des Régions et Communautés pour l'année 2005.

02.18 Johan Vande Lanotte, ministre: Nous avons convenu d'en discuter au début de l'année 2004, dans le cadre du projet 2005-2008.

02.19 Jean-Jacques Viseur (cdH): Merci, monsieur le ministre.

contre-productives ont accentué la récession.

02.16 Carl Devlies (CD&V): Le ministre s'est en tout cas montré plus nuancé que le premier ministre. En ce qui concerne la taxe Elia, il est risqué de compter sur les communes pour créer des excédents. En effet, lors de la confection des budgets pluriannuels, les communes se sont fondées sur l'ancien rythme de croissance. Or, le gouvernement flamand souhaite à présent abandonner le rythme de croissance du Fonds des communes. Les sommes qui, espérons-le, seront engrangées vont donc être compensées par les recettes moindres du côté des autorités flamandes.

En ce qui concerne les 100 millions d'euros du fédéral, nous attendrons les propositions.

02.17 Jean-Jacques Viseur (cdH): Hoe staat het met de inspanningen die de Gewesten en Gemeenschappen in 2005 moeten leveren?

02.18 Minister Johan Vande Lanotte: We waren overeen gekomen deze aangelegenheid begin 2004 in het kader van het ontwerp 2005-2008 te bespreken.

02.19 Jean-Jacques Viseur (cdH): Aan federale zijde laat men

En ce qui concerne mes autres remarques, je vois que d'un côté, il y a des litiges et de l'autre, une revendication. La nuance est faible car derrière les litiges, il y a quand même une série de revendications auxquelles on renonce du côté fédéral.

Je prends acte qu'en ce qui concerne la réduction du taux de TVA à 6% pour les bâtiments scolaires, il y a toujours une demande soutenue par la Belgique auprès de nos partenaires européens, en mesurant bien qu'il n'y a pas là d'obligation de résultat puisqu'il faut l'unanimité. Mais j'attire l'attention du ministre sur le fait qu'il y avait bien accord pour que l'on essaie d'obtenir la réduction de TVA à 6% ou que l'on recoure à un mécanisme équivalent. Je pense que jusqu'à la fin de cette année, compte tenu des négociations européennes, il n'est pas encore question d'élaborer le mécanisme équivalent, mais il faudra bien y venir en cas d'échec et il y a des idées pour le trouver.

En ce qui concerne le retour, ne m'accusez pas d'optimisme, je me mets simplement dans l'ambiance initiée par le premier ministre. Lorsque nous aurons 200.000 emplois en plus, je pense que nous aurons quelques milliards qui seront rentrés.

Voorzitter: Bart Tommelein.

Président: Bart Tommelein.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Carl Devlies aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de budgettaire gevolgen van het akkoord van het Overlegcomité" (nr. 187)

03 Question de M. Carl Devlies au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "les conséquences budgétaires de l'accord intervenu au Comité de concertation" (n° 187)

03.01 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag betreft de compensatie van de gemeenten ingevolge het verlies aan dividenden-elektriciteit.

Het verlies van de Vlaamse gemeenten wordt geraamd op 250 miljoen euro. Ik heb hierover een aantal concrete vragen.

Wat is de precieze opbrengst van de federale Elia-heffing? Is die opbrengst voldoende om de gemeenten te compenseren voor de gedeelde dividenden uit de intercommunales? Hoe zal een eventueel verschil worden gecompenseerd? Zal de heffing met terugwerkende kracht ingaan of niet? Hoe zullen de middelen onder de Vlaamse gemeenten worden verdeeld? Zult u dat invoeren middels een koninklijk besluit? Op welke wettelijke regeling zult u zich baseren?

Zal de regering initiatieven nemen om de verliezen van de gemeenten door de vrijmaking van de aardgassector te compenseren? Die verliezen zijn ook aanzienlijk. Ik heb gisteren de cijfers voor mijn stad gezien en ik heb vastgesteld dat de dividenden-gas voor het jaar 2004 terugvallen op minder dan één derde in vergelijking met vorig jaar. Dat is een bijzonder zware inkomstenderving voor de gemeente. Voorziet u daarvoor ook in maatregelen?

Ten slotte, welk effect sorteert de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt op de opbrengsten uit de federale vennootschapsbelasting?

een aantal eisen vallen.

Ik neem akte van het feit dat bij de Europese partners nog steeds wordt aangedrongen op een verlaging van het BTW-tarief tot 6%, maar ben er mij van bewust dat daarvoor unanimité vereist is. Ik vestig er de aandacht van de minister op dat er wel degelijk een akkoord was om in geval van mislukking op een evenwaardig mechanisme terug te vallen.

03.01 Carl Devlies (CD&V): Selon les estimations, la libéralisation du marché de l'électricité va priver les communes de dividendes à concurrence de 250 millions d'euros. Ces pertes devront être compensées.

Que rapporte exactement le prélèvement fédéral Elia? Suffit-il à compenser les dividendes perdus par les intercommunales? Comment les différences éventuelles seront-elles compensées? Le prélèvement entrera-t-il en vigueur avec effet rétroactif? Comment les ressources seront-elles réparties entre les communes flamandes?

Des mesures similaires sont-elles prévues pour faire face à la libéralisation du secteur du gaz naturel?

Quelle est l'incidence de la libéralisation du marché de

l'électricité sur le produit de l'impôt des sociétés au niveau fédéral?

03.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer de voorzitter, ook hierop kan ik moeilijk antwoorden, aangezien het merendeel van uw vragen tot de bevoegdheid van mevrouw Moerman behoort. Ik zal mij dus enkel met het budgettaire ...

03.03 **Carl Devlies** (CD&V): (...)

03.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat is juist. Ik had gezegd dat de vraag gericht diende te worden aan mevrouw Moerman. Concrete vragen inzake aardgasverdeling behoren tot haar bevoegdheid en ik kan daarop moeilijk antwoorden.

03.04 **Johan Vande Lanotte**, ministre: La question concernant les prélèvements dans le secteur du gaz naturel est de la compétence de ma collègue, Mme Moerman.

03.05 **Carl Devlies** (CD&V): (...)

03.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Welke bevoegdheid heb ik inzake aardgas? Wat heb ik daarmee te maken?

03.07 **Carl Devlies** (CD&V): Minister Moerman heeft op een vraag van de heer Leterme gesteld dat zij daarop niet kon antwoorden.

03.07 **Carl Devlies** (CD&V): La ministre Moerman aussi renvoie nos questions à d'autres.

03.08 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat is dan haar zaak. Dat is de mijne niet. Welke bevoegdheid heb ik inzake een heffing op aardgas? Ik ben noch de minister van Financiën noch van Energie.

03.09 **Carl Devlies** (CD&V): U bent toch minister in een regering die een wet moet ten uitvoer leggen. Het Parlement heeft in de programmawet in december goedgekeurd dat de verliezen van de gemeenten ingevolge de liberalisering zouden worden gecompenseerd. Dat is volgens mij wel degelijk een financiële aangelegenheid.

03.10 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik hoeft niet te antwoorden op vragen over elke financiële aangelegenheid.

03.11 **Carl Devlies** (CD&V): Ik dacht dat wij u, als minister van Begroting, daarover een vraag konden stellen.

03.12 Minister **Johan Vande Lanotte**: U kunt dat doen, maar ik zal niet antwoorden op een materie die niet tot mijn bevoegdheid behoort. Ik ben noch de minister van Financiën, noch de minister van Energie.

03.13 **Carl Devlies** (CD&V): Wie is er dan bevoegd?

03.14 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat is nu toch wel duidelijk.

03.15 **Carl Devlies** (CD&V): U kunt er het Integraal Verslag op nakijken. Mevrouw Moerman kon niet antwoorden op een vraag van de heer Leterme.

03.16 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat is dan haar zaak. Ik zal niet antwoorden op een materie die niet tot mijn bevoegdheid behoort. U kunt dan evengoed de minister van Binnenlandse Zaken ondervragen. Hij is immers ook een lid van de regering.

03.16 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Je suis compétent pour les questions sur le budget, mais je comprends bien que toute matière financière a une répercussion budgétaire. Cela ne signifie

Ik zal u antwoorden verstrekken inzake de budgettaire impact. U

beweert dat de minister van Begroting bevoegd is inzake een heffing op een energiedrager. Ik wil die bevoegdheid wel, maar dan moet men ze mij ook geven. Ik zal niet antwoorden buiten mijn bevoegdheid.

03.17 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, u stuurt minister Van den Bossche toch naar hier?

toutefois pas que le ministre du Budget puisse être interrogé sur tous les sujets.

03.17 Hendrik Bogaert (CD&V): Le ministre pensait d'ailleurs se faire remplacer par Mme Van den Bossche, qui n'est pourtant pas ministre du Budget.

03.18 Minister Johan Vande Lanotte: Mijnheer Bogaert, ik stuur haar in mijn naam. Als u het zo wilt spelen, antwoord ik dat de minister van Begroting een vervanger mag sturen die het antwoord van de minister van Begroting zelf geeft. Dat mag wel.

03.19 Hendrik Bogaert (CD&V): Is mevrouw Van den Bossche dan bevoegd voor Begroting?

03.20 Minister Johan Vande Lanotte: Indien ze door de minister van Begroting wordt gestuurd, is zij inderdaad bevoegd. Het zou beter zijn indien u, vooraleer kritiek te spuien op ...

03.21 Hendrik Bogaert (CD&V): Het komt dan van de Heilige Geest dat ze plots ...

03.22 Minister Johan Vande Lanotte: Neen. Het Reglement stipuleert dat een minister zich kan laten vervangen door een ander minister, die dan in zijn plaats antwoordt. Vooraleer hier kritiek te spuien, slaat u best eerst het Reglement erop na. Een minister vervangt soms een ander en dan antwoordt hij in naam van de bevoegde minister. Dat is hier in de Kamer al 50 jaar de gang van zaken en dat zal waarschijnlijk de volgende 50 jaar ook nog zo zijn.

03.22 Johan Vande Lanotte, ministre: Un ministre a le droit de se faire remplacer par un autre ministre. Je regrette que certains membres recourent pour se faire remarquer à des arguties qui ne traduisent guère un esprit positif.

De minister van Begroting kan over alles worden ondervraagd. Dat is plezant, en men doet dat geregeld, omdat men op die manier hoopt dat de minister van Begroting iets anders zal antwoorden dan zijn collega's.

Ik doe daaraan niet mee. Ik zal telkens als iets tot mijn bevoegdheid behoort, zonder enig probleem antwoorden. Ik zal echter telkens als het over een materie die tot de bevoegdheid van een andere minister behoort, niet antwoorden. Dat is fair enough, dat is de normale gang van zaken.

Zo niet ontstaat een systeem waarin er maar een minister is die op alles antwoordt en dat is dan de minister van Begroting, want alles heeft immers een begrotingseffect. Dat doe ik niet. Zo simpel is dat. U mag dat noteren en u mag daarover interpellieren. U doet maar.

03.23 Hendrik Bogaert (CD&V): Als u dan wel komt, is dat geen probleem.

03.24 Minister Johan Vande Lanotte: Ik ben aanwezig. Ik heb gewoon gevraagd me eventjes te willen vervangen. Mijnheer Bogaert, doe zo verder. We zullen er een leuk debat over hebben! Indien u niet kan leven met het feit dat een minister eventjes vervangen wordt, maakt u daar maar veel herrie over! Dat is een heel positieve manier om in het nieuws te komen. Ik zal er met plezier op antwoorden.

03.25 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, dat is niet het antwoord dat ik eerst heb gekregen. Bij het begin van de

commissievergadering heeft men ons meegedeeld dat u belet was en deze voormiddag niet aanwezig kon zijn.

03.26 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat is niet correct. Mevrouw Van den Bossche heeft gezegd dat ik haar gevraagd had te beginnen en dat ik had toegezegd zo snel als mogelijk naar de commissie te komen, zo ongeveer tegen 10.30 uur. Dat heeft mevrouw Van den Bossche gezegd.

03.27 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de essentie van de discussie is dat mevrouw Moerman op deze vraag evenmin kon antwoorden. Conclusie: kan alleen de eerste minister op deze vraag antwoorden? De eerste minister heeft in de state of the union heel duidelijk gesteld dat de gemeenten volledig zouden gecompenseerd worden. Vandaag vinden wij geen minister die dat kan bevestigen en op onze vraag kan antwoorden.

03.28 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik zal antwoorden met betrekking tot het basisbeginsel maar niet over zaken die buiten mijn bevoegdheidsdomein vallen.

Wat is het basisbeginsel? Er is een engagement om een heffing op te leggen. Een wetsontwerp terzake zal worden ingediend. U weet even goed, misschien beter dan ik dat er over de raming van het tekort heel veel discussie is. Volgens de CREG gaat het over 170 miljoen, andere bronnen spreken van 250 miljoen euro. De waarheid is dat gemeenten wellicht met een objectief en een niet-objectief verlies aan inkomsten zullen worden geconfronteerd. Als gemeenteraadslid kan ik me niet van de indruk ontdoen dat Electrabel de liberalisering gebruikt om de dividenden kunstmatig naar beneden te halen. Het is de rol van de intercommunales daar tegenin te gaan. Ik woon in een stad waar in 2004 ongeveer 40% van de dividenden worden uitgekeerd. Er is een prijsdaling maar die is zeker niet immens. Er is een duidelijke besparing op personeel en locaties. Niemand kan de daling met 60% van de winst van Electrabel uitleggen. Die is er niet. Desalniettemin is er een daling van 60% van de dividenden. Als men zegt dat er een vermindering is, is dat een heel duidelijke politiek. Ik doe een oproep tot de intercommunales om daar tegenin te gaan. Indien het geld niet meer in dividend wordt uitgekeerd, betekent dit dat het geld naar een andere post wordt versluisd. U mag twee maal raden waar het geld naartoe vloeit. Wellicht vloeit het geld af naar het moederbedrijf in Frankrijk dat er nood aan heeft.

Wat het verlies van inkomsten voor de gemeenten door de liberalisering betreft, moeten de gemeenten in de gemengde intercommunales "neen" durven te zeggen tegen de dividendvermindering die op ons afstevent. Dat is, mijns inziens, echt noodzakelijk. Op dit ogenblik wordt de liberalisering als excuus gebruikt voor een vermindering van dividenden tot 60%, hoewel er geen daling van de winst met 60% tegenover staat. Dat kan niet. De liberalisering moet nog beginnen. Het beste voorbeeld is 2003. Toen werden we geconfronteerd met een vermindering met 30% en de liberalisering was niet eens begonnen. Dit is boerenbedrog. Electrabel speelt een spel met de gemeenten.

Wat is het verlies? Zelfs indien men rekening houdt met deze factor lopen de cijfers uiteen. De officiële instantie CREG raamt het verlies op 170 miljoen euro. Andere zoals VVSG schuiven bedragen van 220 en meer naar voren. We hebben de opbrengst berekend op 170 miljoen euro. Op die manier is het door het CREG geraamde verlies gecompenseerd. Dit bedrag zal over de gemeenten worden verdeeld. Dat is de huidige stand van zaken. Dit is, mijns inziens, een correcte

03.27 **Carl Devlies** (CD&V): Selon le premier ministre, les pertes enregistrées par les communes seront intégralement compensées. Quel ministre est-il en mesure de nous confirmer de tels propos?

03.28 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Je me propose de vous exposer les principes de base. L'engagement a été pris d'instaurer une taxe par le biais d'un projet de loi. L'estimation du déficit fait l'objet de nombreuses discussions : la CREG évoque 170 millions d'euros alors que, selon d'autres sources, ce montant s'élèverait à 250 millions d'euros. Toutes les communes seront confrontées à un manque à gagner objectif et non objectif. J'ai le sentiment qu'Electrabel se sert de la libéralisation pour diminuer artificiellement les dividendes. Il n'est pas concevable qu'Electrabel voit soudainement ses bénéfices chuter de 60 pour cent. Cette diminution spectaculaire s'explique par le fait que cette entreprise détourne ses bénéfices vers la société mère française. J'exhorte les intercommunales à s'opposer à de telles pratiques.

Nous nous basons sur les chiffres communiqués par la CREG et nous sommes donc à la recherche d'une compensation aux 170 millions d'euros, montant qui sera correctement réparti entre les communes.

Je ne vois pas quelle pourrait être l'incidence du prélèvement sur l'impôt des sociétés. Nous n'en tenons dès lors pas compte dans la confection du budget. Les sociétés sont en effet les plus gros consommateurs d'électricité et échappent en grande partie au prélèvement.

handelwijze.

We beschikken niet over een berekening van de impact op de federale vennootschapsbelasting. Ik begrijp niet goed op welke manier dit een effect zou hebben.

Dat ontsnapt mij gedeeltelijk omdat ik niet goed begrijp wat daar de impact kan zijn. Een compenserend prijseffect zal een impact hebben, maar het lijkt mij nogal zeer speculatief om dat te berekenen. Wij hebben in de begroting dus geen rekening gehouden met een impact op de vennootschapsbelasting, als dat uw vraag is. Ik zie ook niet goed in hoe ik dat zou kunnen berekenen, want men gaat er tegelijkertijd vanuit dat er een vermindering van de prijs zou moeten zijn, maar ook een vermeerdering door het feit dat er een heffing is. Deze is echter degressief en probeert de grote gebruikers, de bedrijven voor wie dat heel belangrijk is, deels te ontzien. Wat betreft de vennootschapsbelasting zie ik daar dus geen groot probleem in.

Wat de details van de heffing en de impact op de energie betreft, moet ik u verwijzen naar mevrouw Moerman – dat heb ik gezegd –, maar over de essentie van de zaak is dat het standpunt van de regering. Ik herhaal, wat de discussie 170 of 220 betreft, baseren wij ons op de CREG. Dat is de meest officiële instantie in België die wij daarvoor op dit moment kunnen gebruiken.

Tot slot wil ik nogmaals benadrukken dat het tijd is dat de gemeenten – het is heel moeilijk, ik zit in dezelfde situatie ten opzichte van die intercommunales – heel duidelijk vragen hoe het komt dat de winst niet met 60% daalt, en het dividend wel. Dat is ook een vraag die wij eens heel duidelijk moeten stellen.

03.29 Carl Devlies (CD&V): Het antwoord daarop zal u vrij gemakkelijk worden gegeven door de intercommunales: wegens het feit dat de monopolierente wegvalt. Wellicht kan er discussie zijn over enkele percenten, maar dat zal toch niet over belangrijke bedragen gaan.

Ik ben wel wat verwonderd over het antwoord dat u geeft over die vennootschapsbelasting, want het is toch wel essentieel dat door de liberalisering van de markt in Vlaanderen de winst in principe zou moeten worden gemaakt door de verschillende leveranciers. Deze betalen vennootschapsbelasting op de winsten die zij realiseren. U zult ook wel het voorstel kennen van CD&V, waarin staat dat juist de opbrengsten van deze vennootschapsbelastingen zouden moeten worden gebruikt om de gemeenten te compenseren, zodat men niet verplicht is om bijkomende heffingen te doen op de elektriciteit en de elektriciteitsprijs te verhogen.

Ik ben dus echt verwonderd over het antwoord dat u mij geeft over die vennootschapsbelasting, want het is ongetwijfeld zo dat de private firma's die elektriciteit leveren winst gaan maken en vennootschapsbelasting gaan betalen op die winst. Dat zal alleen het geval zijn in Vlaanderen, vermits de liberalisering voorlopig alleen in Vlaanderen doorgaat. Het zullen dus Vlaamse belastingen zijn die in de federale kas komen. Wij dachten dat die konden terugvloeien naar de gemeenten.

03.30 Minister Johan Vande Lanotte: Ik wil niet polemiseren, maar dat gaat volledig in tegen wat die maatschappijen zeggen. Als het waar is wat u zegt, en als ze meer winst maken, dan is er geen enkele reden om dividenden te verminderen. U zeet dat de monopolierente vervalft.

Je répète enfin que les communes devraient se demander pourquoi le dividende baisse davantage que le bénéfice.

03.29 Carl Devlies (CD&V): La réponse sera brève: parce qu'il n'y a plus de rente de monopole.

La position du ministre concernant l'impôt des sociétés m'étonne. Les fournisseurs vont réaliser un bénéfice qui sera taxé. Le CD&V suggère d'utiliser le produit de cet impôt pour compenser les pertes subies par les communes. Aucune redevance entraînant une hausse des tarifs de l'électricité ne sera alors nécessaire.

03.30 Johan Vande Lanotte, ministre: Si les sociétés réalisent davantage de bénéfices, elles n'ont aucune raison de réduire le

Dat weet ik ook wel, maar als de monopolierente daalt en de globale omzet en winst blijven gelijk, dan moeten zij veel meer dividenden betalen. Het is niet omdat er geen rente meer is dat uw dividend niet hoger moet liggen. Dat wil dus zeggen dat, als men twee dingen betaalt en één ervan wegvalt, men geen dividend zou moeten betalen. Als het zo is, volgens uw redenering, dat ze dan extra winst gaan maken, waarom betaalt men dan niet gewoon een extra dividend? De redenering van Electrabel is net dat ze door de liberalisering minder winst gaan maken.

Het is niet polemisch bedoeld, maar als uw redenering is dat de maatschappijen die elektriciteit produceren en verdelen meer winst maken, dan moeten ze maar meer dividenden betalen aan de gemeenten. Als men meer winst heeft en iets wil compenseren, dan is meer dividenden betalen toch de meest logische manier?

03.31 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, ik wil niet in polemieken treden, maar er is een verschil tussen productie, levering en distributie. De intercommunale maatschappijen zullen enkel nog de lokale distributie doen. Daar valt de monopolierente weg. De levering zal echter gebeuren door de private maatschappijen. Daar zou in principe winst gemaakt moeten worden. Die winst wordt belast. Over die vennootschapsbelastingen gaat het.

03.31 Carl Devlies (CD&V): Les sociétés intercommunales ne se chargeront plus que de la distribution locale. La fourniture sera assurée par des sociétés privées qui réaliseront en principe des bénéfices.

03.32 Minister Johan Vande Lanotte: Er wordt iets geproduceerd en verkocht, maar tegen een goedkoper tarief dan vroeger. Dan bedraagt de winst toch niet méér? Vroeger werd er geproduceerd en kon tegen een duurdere prijs verkocht worden. Ik wil niet polemisch zijn, maar ik begrijp uw redenering echt niet.

03.33 Carl Devlies (CD&V): De hele hervorming van de elektriciteitssector en de gassector komt hier ter sprake.

03.34 Minister Johan Vande Lanotte: Ik ben daarin geen specialist.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de uitvoering van de begroting 2003" (nr. 284)

04 Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'exécution du budget 2003" (n° 284)

04.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, ik heb een vraag over de begroting waarvan ik aanneem dat u erop kunt antwoorden. De cijfers komen van uw website waarnaar ik even gesurft heb. Blijkbaar was op 2 oktober 2003, na 74,8% of zeg maar na driekwart van het jaar, reeds 83,1% van de enveloppe voor de departementale uitgaven besteed. Dat betekent dat er een overschrijding is van 8%, bijna een tiende. Er zijn 22 soorten departementale uitgaven. In 6 categorieën zit men nog op lijn met het budget maar die 6 categorieën vertegenwoordigen slechts 6% van het totale budget. Wat opvalt, is dat er een aantal uitgavencategorieën zijn waar men al aan meer dan 90% zit van wat men mocht uitgeven. 90% is al uitgegeven terwijl het jaar nog maar voor driekwart verstreken is.

04.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Selon les informations publiées sur le site du ministre, 83 pour cent des enveloppes des départements, soit 8 pour cent de trop, avaient été dépensés le 2 octobre, c'est-à-dire après 75 pour cent de l'année. Dans certaines catégories, on en est même déjà à 90 pour cent. Comment évoluent les dépenses départementales? Le rythme d'ordonnancement n'est-il pas trop élevé?

Wij vernemen informeel dat u de facturen boven 100 miljoen euro op uw kabinet houdt en dat u wacht om er uw goedkeuring aan te geven. Nu, wij gaan straks de begroting bespreken en pas volgend jaar nog eens een begrotingscontrole doen. Wij willen dan natuurlijk graag de discussie vermijden over wat aedebudaetteerd is en wat niet. Wanneer

Je crains à présent que le gouvernement ne cherche à embellir la situation en débudaétisant: le ministre retarde

wij kijken naar het verschil van 8% tussen die 83,1% en die 74,8% zou u dat toelaten voor verschillende miljarden euro te debudgetteren. Wat u gewoonweg doet, is even de uitgaven tegenhouden en ervoor zorgen dat zij in het volgende boekjaar, het volgende kalenderjaar, zouden vallen. Waarom willen wij dat vermijden? U bent altijd al laat met de begrotingscontrole. Het is nu half oktober en er is er nog geen geweest. Wij willen vermijden dat wij opnieuw voor de situatie komen te staan dat de kiezer in juni 2004 niet weet wat de toestand is van de begroting. Op die manier – ik zal mijn woorden wat wikken – is de kiezer toch niet helemaal geïnformeerd over de toestand van de financiën van het land en kan hij geen geïnformeerde keuze maken.

Dat willen wij vermijden, ten eerste, zeker in het kader van het feit dat u erin geslaagd bent de hoogste belastingsdruk aller tijden in België te realiseren, die gemiddeld 46% bedroeg onder Verhofstadt I, en ten tweede, omdat er een probleem is met de pensioenen. Wij weten allemaal dat het Zilverfonds zowat de geloofwaardigheid heeft van het Moneytron-systeem van Jean-Pierre Van Rossem. Nu, in deze context had ik graag van u geweten, mijnheer de minister, waarom de Kanselarij van de eerste minister – die toch het voorbeeld moet geven op het vlak van binnen het budget blijven – al aan meer dan 90% van zijn budget zit. Ik had graag geweten hoe dat komt. Hoe verklaart u, de minister van Begroting, dat? Wat zult u eraan doen om de komende maanden de eerste minister tot meer budgettaire discipline aan te zetten?

04.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer de voorzitter, op 3 oktober 2003 was inderdaad 74,8% van het lopende jaar verstreken. Men had 83,1% van de enveloppe voor departementale uitgaven besteed. Voor Mobiliteit en Vervoer was het 96,2%, voor de Regie der Gebouwen 95% en voor de Kanselarij 91,9%.

Het is niet de eerste keer dat deze vraag gesteld wordt. Het is ook logisch dat ze gesteld wordt. Ik wil echter ook benadrukken dat deze vergelijking eigenlijk niet opgaat.

Ten eerste, de betalingen in de maand januari houden op zich reeds de betalingen van twee wedden in. Dat is altijd zo. In januari gebeuren steeds twee weddenbetalingen. Dat is sinds jaar en dag zo. Die worden dus onmiddellijk meegerekend. In december is er dan bijvoorbeeld geen betaling van wedden. Dat is een debudgettering die uitgevonden werd door mijn voorganger. Sinds dat men dit heeft uitgevonden kan men ze nooit meer herstellen, tenzij men op 1 jaar tijd een verhoging doet die u niets oplevert en waarschijnlijk zelfs niet meer helpt gezien de eerdere berekeningen. Men is er niet meer mee.

Ten tweede zijn er de weddenbetalingen. Ik moet het u hier uit het hoofd vertellen. Er zijn 70.000 mensen. We rekenen aan 2 miljoen per persoon. Ik kan niet zo snel rekenen. Het is dus 70.000 mensen maal 2 miljoen gedeeld door 12. Dat is dan één maand. Dat geldt alleen maar voor die 70.000 mensen. Het zou 2 miljard kunnen zijn, maar het zal meer zijn. Het is zeker niet juist. Bereken het niet, want het zal zeker fout zijn. Ik wil het opvragen voor u. Ik zal het u weten te zeggen. Er zijn 70.000 ambtenaren. Ik denk dat de rijkswachters er niet bijgeteld zijn. Die moet men er dus nog aan toevoegen. Reken het uit zoveel u wil, maar u riskeert alleen dat ik het morgen tegenspreek. Ik zal u het bedrag van het personeelskrediet geven en van de stortingen in januari, die tweemaal gebeuren. U zult dat cijfer exact krijgen. Ik zal het u geven, maar ik ken het niet uit het hoofd.

Bovendien zijn er een aantal belanrijke betalingen die in het begin van

embellir la situation en débudgétisant: le ministre retarde quelque peu les dépenses pour ne les inscrire que l'année suivante. De la sorte, le gouvernement dissimule une fois encore à l'électeur des informations élémentaires sur la situation budgétaire du pays. Le ministre bloque-t-il des factures pour pouvoir débudgétiser?

Force est de constater que la Chancellerie du premier ministre a déjà dépensé plus de 90 pour cent de son budget. Est-ce là un bon exemple à donner? Comment le ministre du Budget compte-t-il amener le premier ministre à plus d'orthodoxie budgétaire?

04.02 **Johan Vande Lanotte**, ministre: A première vue, les chiffres semblent corrects: alors que l'année était écoulée pour 74,8 pour cent, les enveloppes avaient été dépensées à concurrence de 83,1 pour cent. La Mobilité se situait même à 96 pour cent, la Régie des Bâtiments à 95 pour cent et la Chancellerie à près de 92 pour cent. Ces chiffres peuvent toutefois être expliqués. Tout d'abord, les traitements des agents de l'Etat sont versés deux fois en janvier puisqu'aucun versement n'est effectué en décembre. Je vous communiquerai sur papier les chiffres de l'impact budgétaire de cette « débudgétisation », que j'ai d'ailleurs héritée de mon prédécesseur. D'autres paiements importants ont lieu en début d'année, à savoir les dotations à la SNCB, à La Poste et à la Régie des Bâtiments.

het jaar gebeuren. Ik geef een paar voorbeelden. De dotaties aan De Post en aan de NMBS worden de eerste maanden gestort voor de rest van het jaar. Ook voor de Regie der Gebouwen stort men traditioneel meer vroeg in het jaar. In het begin krijgt men dus steeds een hoger percentage. Dat is niet nieuw. Dat zal ook steeds zo zijn.

04.03 Hendrik Bogaert (CD&V): Met alle respect, het dateert dus uit het verleden. U zou echter een precies cijfer kunnen geven.

04.03 Hendrik Bogaert (CD&V): Il y a donc bien une débudgétisation.

04.04 Minister Johan Vande Lanotte: Ik zal u dat wel geven. Het is geen debudgettering meer. Het betekent immers op jaarbasis dat men hetzelfde betaalt. Het is geen debudgettering meer. Ah neen, men betaalt 12 wedden op een jaar. Men betaalt nu 12 wedden op een jaar. Toen mijn illustere voorganger dit heeft uitgevonden, heeft men dat jaar 11 wedden geboekt in plaats van 12. Sindsdien doet men er steeds 12. Als men het nu zou willen rechtzetten, dan zou men er 13 op een jaar moeten betalen. Men zou dan overbudgetteren. Dat is iets anders. Er wordt niet gedebudgetteerd. Er zijn 12 betalingen.

04.04 Johan Vande Lanotte , ministre: Cela fait longtemps qu'il n'est plus question de débudgétisation puisque nous payons chaque année douze mois aux agents de l'Etat. A l'époque, il y a eu effectivement une débudgétisation pure et simple, lorsqu'un ministre CVP a décidé d'édulcorer son budget en ne payant que onze mois et en transférant un mois à l'année suivante. Nous n'y sommes pour rien!

04.05 Hendrik Bogaert (CD&V): Op het ogenblik dat u een begrotingscontrole uitvoert, zitten we met een maand van het vorige boekjaar dat er nu invalt.

04.06 Minister Johan Vande Lanotte: Nee, dat is niet juist. Men doet 12 betalingen. Luister eens. Ik debudgetteer dat niet. CD&V heeft dat gedebudgetteerd. Het mag duidelijk zijn. Ik heb dat niet gedaan. Ik betaal 12 maanden uit. Toen men dat uitgevonden heeft, heeft men dat jaar 11 maanden uitbetaald. Dat was toen een besparing.

04.07 Hendrik Bogaert (CD&V): U moet zich niet boos maken.

04.07 Hendrik Bogaert (CD&V): Ne vous emportez donc pas comme cela.

04.08 Minister Johan Vande Lanotte: Ik heb het al vier keer gezegd. Er worden nu 12 maanden uitbetaald. Dat is al jaren zo. Toen men het heeft uitgevonden, zaten wij niet in de regering, om duidelijk te zijn. Het was toen gewoon een besparing door slechts 11 maanden wedden uit te betalen. In plaats van te betalen in het begin van de maand, ging men betalen op het einde van de maand. Dat was een besparing. Op het einde van het jaar zei men dat het een besparing was. Zo is het gebeurd. Het gebeurde niet met mij. Dit is dus geen debudgettering.

04.09 Hendrik Bogaert (CD&V): U moet zich niet boos maken.

De **voorzitter:** Mijnheer Bogaert, mag ik u vragen om de minister zijn antwoord te laten geven zonder dat u hem steeds onderbreekt.

Le **président:** Puis-je vous demander de ne pas interrompre systématiquement le ministre lorsqu'il répond aux questions!

04.10 Minister Johan Vande Lanotte: Wij betalen 12 maanden waarvan 2 in het begin van het jaar. Het krediet van de Kanselarij is zo hoog, omdat er dit jaar vakbondspremies zijn. Het jaar van de vakbondspremies verhoogt het krediet van de eerste minister altijd. Volgend jaar zal de Kanselarij een belangrijke besparing doen en binnen twee jaar volat er weer een stiiidina. Dat is ook altijd zo aeweest.

04.10 Johan Vande Lanotte , ministre: Le crédit de la chancellerie est aussi élevé parce que, cette année, des primes syndicales sont versées dans la fonction publique.

De vakbondspremies worden in het begin van het jaar gepland.

04.11 Hendrik Bogaert (CD&V): (...)

04.12 Minister Johan Vande Lanotte: Neen, het krediet Betaling van de vakbonden voor geheel het openbaar ambt komt op rekening van de Kanselarij.

04.12 Johan Vande Lanotte, ministre: Elles sont à charge de la chancellerie, ce qui fait une grande différence pour ce petit budget.

04.13 Hendrik Bogaert (CD&V): Hoe groot is dat dan?

04.14 Minister Johan Vande Lanotte: 50 miljoen euro, wat voor de Kanselarij zowat neerkomt op een volledige begroting. De Kanselarij heeft immers een heel kleine begroting.

04.14 Johan Vande Lanotte, ministre: Un accord sur le rythme d'ordonnancement est passé avec chaque département. Chaque année, il y a des transports pour un montant de 50 à 60 milliards de francs. Ce montant n'est pas majoré. En application du principe de l'ancre, environ 200 millions n'ont pas été dépensés en 2002. Les départements ont établi des priorités; ils ont fait des choix et n'ont pas mis en oeuvre certains points.

Wat gaat er nu gebeuren en wat gebeurt er ieder jaar? Die besprekingen zijn nu achter de rug. Er wordt met ieder departement een afspraak gemaakt over het ordonnanceringsritme tot het einde van het jaar. Ik weet dat vaak wordt gezegd dat er facturen op mijn departement blijven liggen. In de eerste plaats wil ik zeggen dat die facturen nooit op mijn departement terechtkomen. De minister van Begroting hoeft daarvoor niet te tekenen. Dat is niet nodig en dus wordt een en ander ook niet tegengehouden. Er is een globaal ritme. Het resultaat van het ordonnanceringsritme zal het volgende zijn. Ieder jaar zijn er transporten voor 50 à 60 miljard Belgische frank. Dat is een traditie. Dat bedraagt ongeveer 5 à 6% van het totale budget dat tot de verplichtingen van twee opeenvolgende jaren behoort. Het minimum dat ooit is gehaald, bedraagt 45 miljard Belgische frank. Het maximum dat ooit is gehaald, bedraagt 80 miljard Belgische frank. Dat verschuift wat. We zaten in 2002 rond de 60 miljard Belgische frank waarmee we op het gemiddelde zaten. Die transporten worden in de loop van het jaar betaald. Eind 2003 zullen we opnieuw rond dat bedrag zitten. Er is geen verhoging van de transporten. De transporten – een kasbasis, geen ordonnanciering – blijven op een vrij interessant niveau.

Certains départements rencontrent des problèmes de paiement, ce qui n'a aucun rapport avec le principe de l'ancre, mais bien avec une mauvaise gestion. Il faut respecter le rythme d'ordonnancement lors des commandes, et non au moment où il faut payer.

Wat heeft zich voorgedaan in 2002? Dit is de reden waarom de transporten niet zijn verhoogd in 2002. Door het ankerprincipe, waarbij een bepaald ritme werd opgelegd, werd de facto ongeveer 200 miljoen euro niet betaald. Dat betekent dat men gewoon heeft afgezien van die bestelling. Men heeft met andere woorden van uitstel afstel gemaakt, omdat het project blijkbaar niet meer nodig was. Er zijn door de departementen keuzes gemaakt en daardoor zijn sommige dingen niet uitgevoerd. Dat heeft een besparing opgeleverd, wat ook de bedoeling was. Dat betekent ook dat departementen hun prioriteiten hebben bepaald.

Nos prévisions concernant les dépenses primaires seront respectées, exception faite du paquet des pensions auxquelles ne s'applique pas le principe de l'ancre. Un contrôle est exercé sur les dépenses par un monitoring par département.

Er zijn departementen die problemen hebben met betalingen. Ik zal dat niet ontkennen. Komt dat door het ankerprincipe? Neen, dit komt ook – hierover is al meer dan een hartig woordje gesproken – omdat sommige departementen dat niet goed beheren. Een aantal departementen nummeren hun facturen van 1 tot 1.000. Zij hebben daarbij een systeem toegepast waarbij per maand een aantal facturen wordt betaald. Dat is niet de bedoeling. Ordonnanceringsritme betekent dat men zijn facturen beheert en kijkt wat men doet, zodat bepaalde dingen niet worden besteld. Er zijn departementen die dat perfect beheren en waar dat goed lukt, andere departementen hebben een probleem en zij moeten dat nu oplossen.

La croissance a été moins importante en 2003 et il en va de même, mais dans une proportion différente, pour les recettes de la sécurité sociale et des impôts. La règle veut qu'une baisse de croissance de 0,2% se traduise par un recul de 0,1% des recettes. Les rémunérations ne vont pour ainsi dire pas augmenter. Une moindre croissance des salaires induit une baisse plus rapide des recettes de la sécurité sociale et un manque à gagner de 500 millions d'euros. Les dépenses sont plus élevées dans le secteur du chômage. La politique fiscale génèrera également une

In elk geval zullen we, wat de ordonnancieringen betreft, de doelstelling waarschijnlijk niet halen. Het gaat om een bedrag van 100 miljoen euro. Het gaat echter om kredieten die buiten het ankerprincipe laden. De

evolutie van de pensioenen is altijd een raming. Ik heb gezegd 100 miljoen euro; het is eigenlijk maar 80 miljoen euro. Op dit moment rekent men erop dat de uitgaven voor de uitbetaling van de pensioenen, waarop de inflatie, de index, en dergelijke een enorme invloed hebben, ongeveer 80 miljoen euro hoger ligt.

Pensioenen vallen buiten het ankerprincipe. Dat is bijvoorbeeld ook zo voor de tegemoetkoming aan gehandicapten. We hebben berekend dat we voor dat onderdeel een zekere overschrijding zullen hebben. Het is gewoon een technische berekening. Ook hier moeten we opletten. Het zijn ramingen. We gaan natuurlijk niet zeggen dat we nu de pensioenen wat vroeger of later moeten uitbetalen. Er is geen ritmebepaling. Eerst dacht men dat men meer dan 100 miljoen euro boven het voorziene bedrag zou uitkomen. Nu is dat maar 80 miljoen euro meer. Er is al 25 miljoen euro gecorrigeerd door nieuwe ramingen. Dat is echter niet zo voorspeld.

In globo zullen dus onze voorspellingen over de primaire uitgaven op één pakket na worden gerespecteerd. Dat ene pakket betreft het niveau van de pensioenen, waarvoor we op dit moment een raming hebben. Voor de pensioenen zouden we op 80 miljoen euro boven het voorspelde niveau kunnen uitkomen. Dat is de laatste stand van zaken.

Uiteraard zullen de uitgaven verder worden gecontroleerd. Ieder departement heeft een soort monitoring. De ankerkredieten zijn kredieten waarvoor de timing niet zal worden gerespecteerd. De kredieten die buiten het ankerprincipe vallen, zijn kredieten waarop geen ingrepen zijn. De Staat betaalt en niemand vraagt de herziening van zijn pensioen. Als iemand de herziening vraagt en het wordt goedgekeurd, dan is dat zo. Voor die kredieten is er een relatief beperkt tekort van 80 miljoen euro.

In elk geval betekent het dat voor de begroting 2003 het probleem niet ligt bij de primaire uitgaven. Die zijn netjes onder controle. Het probleem voor 2003 kent iedereen. Door de mindere groei zijn er disproportionele minderontvangsten in de sectoren sociale zekerheid en belastingen. Waarom zeg ik disproportioneel? Als er minder groei is, geldt normaal gezien de vuistregel dat 0,2% minder groei 0,1% minder inkomsten geeft. Op dit moment wordt de vuistregel niet gerespecteerd. In het sociaal akkoord dat is gesloten, is er voor de lonen immers een duidelijke bepaling dat in 2003 de loonsverhoging quasi onbestaande zal zijn. Voor de CAO 2003-2004 zal de loonsverhoging ook eigenlijk enkel in 2004 doorgaan. Men heeft voor de evolutie van de lonen dus een stand still gecreëerd. De stand still heeft als resultaat dat de inkomsten in de sociale zekerheid vlugger zullen dalen. Dat betekent dat de verhouding 0,2% lagere groei tegenover 0,1% minder inkomsten niet meer standhoudt. Dat betekent concreet dat louter het principe van veel lagere groei van de lonen verantwoordelijk is voor ongeveer 500 miljoen euro minder inkomsten.

Dat heeft ook zijn voordelen. Misschien zouden we immers zonder de lagere groei op het vlak van de economische evolutie een recessie meemaken. Dat is nu niet zo. De stand still heeft de achteruitgang verminderd. Het heeft natuurlijk wel zijn effecten op het inkomen van dat niveau. Wat dat betreft, zijn de onvermijdelijke probleemsituaties in de begroting 2003 heel duidelijk. Er zullen minder inkomsten zijn in de sociale zekerheid en meer uitgaven voor de werkloosheid. Dat zijn automatismen. Er zullen ook minder inkomsten zijn door de fiscaliteit. Een vierde element is dat door de samenstelling van het bruto nationaal product – meer interne consumptie en minder export – het bruto nationaal inkomen sneller stijgt dan het bruto binnenlands product. Dat betekent dat er, ondanks het feit dat er minder inkomsten zijn, meer

perte de revenus. Le revenu national brut augmente sous l'effet de la modification de la composition du produit national brut, à savoir une augmentation de la consommation intérieure et une baisse des exportations. Cela signifie que davantage de moyens doivent être alloués aux Régions et aux Communautés.

geld aan de Gewesten en de Gemeenschappen moet worden gegeven. Dat zijn de vier elementen die globaal gezien een impact hebben op de begroting.

Het is geen antwoord op uw vraag. Het probleem werd echter in andere vragen gesteld.

De **voorzitter**: Er komen nog vragen.

04.15 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik heb eigenlijk het antwoord gegeven op een vraag die nog moest komen.

04.16 **Hendrik Bogaert** (CD&V): We zijn soepel in die dingen.

Mijnheer de minister, de 8% achterstand, dus het teveel aan uitgaven ten opzichte van wat gepland is, omvat een groot bedrag. Het gaat om 8% op ongeveer 130 miljard, dus 10 miljard euro. U spreekt van een ordonnanceringsritme. De departementen lopen nog niet helemaal in de lijn die u wenst. Dat is natuurlijk de kern van de zaak.

Wij vrezen namelijk dat die 10 miljard in een soort potje achtergehouden zal worden. Als minister van Begroting zult u dan, op basis van de cijfers die u moet verkrijgen, aan de verschillende departementen duidelijk maken wat dit jaar nog ingeboekt kan worden en wat naar het volgende boekjaar overgebracht zal moet worden. Aangezien daarover heel weinig transparantie bestaat, denk ik dat die vrees terecht is.

Ik zou het dan ook appreciëren, in het kader van het open debat dat wij hier trachten te houden, dat u ons een build-up geeft, te starten met het totale bedrag van de uitgaven volgens uw website. U zegt dat ik het zo allemaal niet mag beschouwen, maar het staat ondertussen toch maar op uw website. Laten we starten met die cijfers van 10 miljard euro, alhoewel er eigenlijk te veel is uitgegeven. U geeft dan in detail weer welke departementsposten hun budget moeten laten dalen, om uiteindelijk te komen tot die 100 miljoen euro waarvan u spreekt. U hebt er een aantal uitgaven opgenoemd, zoals wedden. Wij hebben dat, zonder uw toestemming, eventjes snel berekend. Dat zou voor de wedden 300 miljoen euro zijn. Die transporten zouden op 200 miljoen euro uitkomen. Kortom, u hebt een aantal anekdotische bewijzen gegeven om te laten zien dat er wel een ander in zit. Ik wil dat best geloven.

De vraag luidt echter: dankzij welk detail kunnen we van die 10 miljard die we klaarblijkelijk over de schreef zitten tot die 100 miljoen euro komen? Kunt u dat volgende week eens meebrengen naar de commissie voor de Financiën, zodat wij dat eens in detail kunnen bespreken in het kader van de openbaarheid van bestuur?

04.17 Minister **Johan Vande Lanotte**: De basisassumptie is niet correct, als ik dat zo mag zeggen. Het ankerprincipe houdt niet in dat per maand maar een bepaald procent van die maand uitgegeven mag worden. Het ankerprincipe betekent wel dat maar mag uitgegeven worden op het niveau van het voorgaande jaar.

Ieder jaar is er namelijk een beginvlucht. U zegt dat we te ver gegaan zijn. Dat is niet het geval. Globaal gezien zitten wij op het niveau van het ankerprincipe, dat inhoudt dat wij eind september niet meer mogen uitgeven dan eind september van het jaar voordien. Dat is het referentiepunt.

04.16 **Hendrik Bogaert** (CD&V):

Je crains que le ministre ait l'intention de garder en réserve dix milliards d'euros, c'est-à-dire 8 % de cent trente milliards d'euros, pour les reporter à l'exercice suivant, c'est-à-dire à un moment plus propice. Comment en arrivons-nous à cent milliards, d'ailleurs?

04.17 **Johan Vande Lanotte** ,

ministre: Votre supposition de base est erronée. Le principe de l'ancre implique que l'on dépense des moyens sur la base de l'année précédente. Il n'implique pas qu'on ne puisse dépenser par mois qu'un certain pourcentage de ce mois-là. Le principe est respecté.

Het ankerprincipe werkt dus niet met maanden of met percenten per maand, maar werkt wel met de uitgaven van het jaar ervoor. Het jaar daarna mag dus niet meer worden uitgegeven dan het niveau van het voorgaande jaar. Sommige kredieten zitten niet in dat ankerprincipe, maar het ankerprincipe werkt wel zoals ik het net uitgelegd heb. Het gaat dus niet om een beperking van de uitgaven tot 8,5% gedurende twaalf maanden. Neen, het ankerprincipe zegt dat bijvoorbeeld vorig jaar in maart tot 35% werd uitgegeven. Dan kan dat ook nu maar 35% zijn, hetzelfde bedrag. Dat is het ankerprincipe. Het ankerprincipe werkt niet zoals u beweert. U gaat ervan uit dat wij nu te veel betaald hebben. Dat is niet juist, absoluut niet.

04.18 Hendrik Bogaert (CD&V): De logica zou zijn dat de uitgaven goed geprovisioneerd zijn over de verschillende maanden, namelijk lineair, zoals het ook op uw website staat. Op uw website staat per maand en zelfs per dag berekend wat er uitgegeven mag worden. Ik weet dat u dat niet volgt. Technisch gezien is het mij duidelijk dat u dat niet volgt. Maar het zou wel logisch zijn dat u maandelijks een bedrag uitgeeft, lineair, volgens het aantal beschikbare maanden. Op die manier kunt u vaststellen...

04.18 Hendrik Bogaert (CD&V): La logique voudrait que les dépenses soient provisionnées sur les différents mois et que mensuellement, un montant donné soit linéairement dépensé en fonction du nombre de mois disponibles, comme on peut le lire sur le site web du ministre.

04.19 Minister Johan Vande Lanotte: Dat is úw logica. Het is slechte logica. Dat is uw logica. (...)

04.20 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, ik wil even tot de essentie komen. Als u de lineaire logica verlaat, dan geeft u aan de verschillende departementen eigenlijk de toelating om, zoals in het verleden is gebeurd – daarover kunnen wij nog een aparte discussie houden –, het te veel uitgeven in de eerste helft van het jaar, elk jaar opnieuw te bestendigen. Via het ankerprincipe is er in het begin van het jaar namelijk een bult van te veel uitgaven. Langzaamaan haalt u dat teveel in, en op het einde hoopt u netjes uit te komen. Door het ankerprincipe geeft u elk jaar opnieuw toestemming aan de departementen om in het begin van het jaar zo'n bult te maken. De vraag rijst of dat goed financieel beheer is. Inderdaad, u stopt zich een beetje achter het verleden weg, als ik dat zo mag uitdrukken, maar u bestendigt eigenlijk bepaalde principes, die boekhoudkundig gezien in een bedrijf absoluut ontoelaatbaar zouden zijn. U bestendigt eigenlijk die praktijk.

04.20 Hendrik Bogaert (CD&V): Sinon, cela voudrait dire qu'on accepte que les départements dépensent systématiquement trop au cours de la première moitié de l'année.

04.21 Minister Johan Vande Lanotte: Een bedrijf dat elke maand even veel uitgeeft, is een slecht geleid bedrijf. Dat weet u heel goed. Kent u een bedrijf dat op voorhand plant hoeveel elke maand wordt uitgegeven? Stel dat men in een bedrijf investeert en men wil een nieuw gebouw zetten, maar men kan elke maand slechts een bepaald deel bouwen....

04.21 Johan Vande Lanotte, ministre: Quelle entreprise, si elle est correctement gérée, va-t-elle arrêter à l'avance le montant qu'elle va dépenser chaque mois? Une entreprise qui dépense le même montant chaque mois est mal gérée!

04.22 Hendrik Bogaert (CD&V): (...)

04.23 Minister Johan Vande Lanotte: Mijnheer Bogaert, laat mij uitspreken.

De **voorzitter:** Mijnheer Bogaert, mag ik u vragen om bondiger te zijn. Wij zijn nu al 22 minuten bezig in plaats van de gebruikelijke 7,5 minuten. Gelieve u zo goed mogelijk aan de spreektijd te houden.

Le **président:** Nous avons consacré 22 minutes à cette question. Nous passons maintenant à la question suivante de M. Bogaert.

04.24 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn best doen maar ik vond dat het best interessant begon te worden. Als u vindt dat dit niet kan, dan zullen we dat niet doen.

De **voorzitter**: Mijnheer Bogaert, als u een vraag stelt, krijgt u een antwoord. Daarna kunt u een repliek geven. Dat is het Reglement. Ik zit hier even lang als u maar ik begrijp het blijkbaar iets sneller dan u.

04.25 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dat zal ik voor uw persoonlijke rekening laten. Ik zal op dat laatste geen commentaar geven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de uitvoering van de begroting 2003" (nr. 286)

05 Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'exécution du budget 2003" (n° 286)

05.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, deze vraag houdt opnieuw verband met de uitvoering van de begroting. Ik zal het even zo samenvatten. Misschien lopen we dan in op uw strikt tijdsschema. Het bericht bereikt ons dat er in de sociale zekerheid 400 miljoen euro tekort zou zijn voor dit jaar en dat er volgend jaar een tekort zou zijn van 2,4 miljard euro. Dat is één punt. Wij hebben de ontvangsten van de Staat verzameld. Uit die ontvangsten blijkt dat er op dit ogenblik een achterlopen is ten opzichte van het budget - laten we het goed definiëren - van 1,2 miljard euro. Op het vlak van de uitgaven horen wij dat er voor 1 miljard overschrijding zou zijn. U zegt dat het veel minder is. Als ik dat allemaal samentel voor dit jaar, dan kom ik aan 2,6 miljard tekort. Dat is veel meer dan het bedrag waar we tot nu toe van uitgingen. U kunt dan natuurlijk verwijzen naar de Nederlandse toestand. Wij nemen ook afstand van het zeer harde besparingsplan daar. U moet echter ook het volgende in rekening brengen: de Nederlandse belastingdruk is 7% lager dan de Belgische. Als u die 7% zou toepassen op hun begrotingsdeficit, zitten zij met een overschot van 3 tot 4%. De intellectuele eerlijkheid vereist dat u dat vermeldt als u een vergelijking maakt met Nederland. Met andere woorden, in België onttrekken we eigenlijk in vergelijking met Nederland elk jaar 19 miljard euro aan de economie. U kunt zeggen dat 6 tot 7 miljard een hard besparingsplan is. Dat klopt en wij zullen dat op zich ook niet steunen. Er blijft dan echter nog steeds 12 miljard euro over die ze omgerekend naar ons BNP minder onttrekken aan de economie. Ik zou graag hebben dat u dat er telkens bijvermeldt. Dat zou vollediger zijn.

05.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Selon les informations les plus récentes, nous allons cette année au devant d'un déficit budgétaire de 2,6 milliards d'euros, bien plus donc que ce qui avait été annoncé. On pourrait bien entendu comparer notre déficit à celui des Pays-Bas, où la situation est plus mauvaise encore mais n'oublions pas que la pression fiscale y est inférieure. Je crains que le déficit ne conduise à des débudgétisations. J'ai le sentiment que le ministre se résigne en fait d'ores et déjà à l'idée d'un déficit éventuel, par crainte d'une possible récession. Est-ce là la conviction de l'ensemble du gouvernement?

Het punt is nu dat we een veel groter tekort verwachten dan waarvan men totnogtoe is uitgegaan. Wij vrezen debudgettering. Wij kijken dus met veel interesse uit naar de detaillering van die 100 miljoen euro. Het punt is dat wij 2,6 miljard tekort verwachten voor dit jaar. Wij zouden graag vernemen of u die cijfers ontkent. Ik heb daarjuist tussen de regels vernomen dat u zich eigenlijk neerlegt bij een eventueel tekort omdat u vreest dat we anders in een recessie terechtkomen. Is dat een standpunt van de regering? Bij mijn weten staat er bijvoorbeeld in het VLD-partijprogramma dat er geen enkele euro tekort mag zijn. Spreekt u namens de regering als u zegt dat u zou kunnen leven met een tekort of namens uzelf?

05.02 Minister Johan Vande Lanotte: Uw vraag ging toch over 2003?

05.03 Hendrik Bogaert (CD&V): Ik heb de cijfers gegeven voor 2003. Ik neem aan dat u ook een antwoord kunt geven voor 2004. Het is al

bijna 2004, dat is juist het probleem natuurlijk.

05.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: Wat de primaire uitgaven voor 2003 betreft, herhaal ik dat er geen wezenlijk probleem is en dat wij onze doelstelling ongeveer zullen bereiken. Op overeenkomsten heeft men natuurlijk veel minder impact en in dat verband is er het probleem met de fiscale ontvangsten. Ik wil wel opmerken dat het cijfer van 1,2 miljard, dat soms circuleert, slaat op de rijksmiddelen. Dat betekent niet dat er 1,2 miljard minder belastingen worden geheven. Het betekent wel dat er 1,2 miljard minder ter beschikking is van de federale overheid. Dit is een merkwaardig mechanisme. Als er minder globale belastingen zijn, bijvoorbeeld 700 miljoen minder, dan gaat er nog eens 500 miljoen extra af, onder andere naar de Europese Gemeenschap en de gemeenschappen en gewesten. Dat heeft te maken met het verschil tussen het BNI en het BBP. Hoe beter het gaat met de economie, dus hoe meer export, hoe meer inkomsten, ook voor de federale overheid. Als de economie slechter gaat en er dus minder export is, hoewel er nog interne consumptie is, zijn er minder inkomsten voor de federale overheid. In de jaren negentig was er veel export en had men dus inkomsten. Stel dat er 700 miljoen minder inkomsten van de belastingen zijn – het gaat om provisies, het bedrag kan nog zeer sterk schommelen, omdat vooral de laatste trimester dat nog kan beïnvloeden –, kan dat ertoe leiden dat de federale overheid 1,2 miljard minder inkomsten heeft.

Er is een probleem met de aanrekening van een aantal kapitaalverrichtingen. Daarover wordt gediscussieerd. Het gaat concreet onder meer over De Post. U weet dat er een kapitaalsverhoging van 300 miljoen euro was. Die kapitaalsverhoging is door de Europese Commissie niet als een staatssteun aanvaard. Op dit moment is er een discussie met Eurostat of het al dan niet op de begroting moet worden ingeschreven. Wij vinden van niet, omdat het een kapitaalsverhoging is. Eurostat vindt op dit moment dat het wel zou moeten meetellen. Het gaat over dezelfde verrichting, maar boekhoudkundig scheelt dat 300 miljoen. Hetzelfde geldt voor de Lotto. Dat is ook een discussie over een weliswaar kleiner bedrag. Er is ook nog een gelijkaardige discussie over de Nationale Bank. Omgekeerd is er een discussie over Belgacom. Hier zegt Eurostat echter dat het boven de lijn is. Dat betekent dat het begrotingsresultaat dit jaar in zeer ruime mate zal worden beïnvloed, niet door het resultaat, maar door de manier waarop Eurostat vier positieve en negatieve verrichtingen zal analyseren. Wij zullen in 2003 een tekort hebben. Dat hebben wij in juli duidelijk aangekondigd. Het cijfer in juli was 0,4 of 0,5. Dat kan meer zijn of gelijk blijven. Dat is afhankelijk van de komende maanden. Dat kunnen wij tot op 0,2 % niet voorspellen. Wij weten dat niet op dit moment.

05.05 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Hoe kunt u dan de begroting voor 2004 opstellen, als u niet weet wat er in 2003 gebeurt?

05.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Men kan daar een schatting van maken. Ik heb hier al vijf keer gezegd dat een begroting in september wordt gebaseerd op zeer voorlopige veronderstellingen zijn die de facto in de begrotingscontrole worden geverifieerd.

We hebben hier uren gediscussieerd over de groei. Ik herinner mij dat zeer goed. Ik heb altijd gezegd dat het in september gaat om een ramina die niet meer waard is dan een ramina. Het is de ionaste tien

05.04 **Johan Vande Lanotte**, ministre: En ce qui concerne les dépenses primaires, nous atteindrons nos objectifs cette année. Je n'ignore pas que l'on parle d'une perte de 1,2 milliard de revenus en ce qui concerne les Voies et Moyens. Cela ne signifie toutefois pas que les recettes en matière d'impôts diminuent de 1,2 milliard mais bien que ce montant n'est pas à la disposition des autorités fédérales. Si les recettes en matière d'impôts diminuent de 700 millions, il faut encore ajouter à ce montant 500 millions supplémentaires, notamment pour l'Union européenne et les Communautés et Régions. Mieux l'économie se porte, plus il y a d'exportations et donc, plus le rentrées pour l'Etat sont importantes. En un mot, 700 millions d'impôts en moins représentent en fait pour les autorités fédérales un manque à gagner de 1,2 milliard.

Le résultat budgétaire de cette année sera influencé dans une large mesure par la manière dont Eurostat interprétera un certain nombre d'opérations budgétaires de l'Etat belge. Je songe en l'occurrence à nos projets concernant La Poste, la Loterie nationale, la Banque nationale et Belgacom.

Nous aurons un déficit en 2003, ce que le gouvernement avait déjà annoncé en juillet. Nous ne pouvons pas prévoir aujourd'hui à 0,2 pour cent près s'il s'agira de 0,4 ou de 0,5 pour cent.

05.05 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Dans ces conditions, comment pouvez-vous élaborer un budget pour 2004?

05.06 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Un budget élaboré en automne est inévitablement fondé sur des hypothèses provisoires, qui sont vérifiées lors du contrôle budgétaire suivant.

Au cours des dix dernières années.

jaar nog nooit gebeurd dat wat men in september of begin oktober raamde, bij benadering juist was. Dat is nog nooit gebeurd. De waarheid is dat een begroting in een moderne maatschappij als de onze een kwestie is van maandelijks volgen. Tien jaar geleden kon men zeggen hoe het volgende jaar zou evolueren. Dat is compleet voorbij. Dat is geen fenomeen van de jongste jaren. Ik herinner mij dat het ook onder de laatste regering-Dehaene het geval was. Wij hebben altijd groeicijfers vooropgesteld die altijd voor minstens de helft fout waren en die men moest rectificeren in maart.

Ik heb daarover geen illusies meer. Ik heb altijd gezegd dat wat wij in oktober vooropstellen, een eerste raming is. De echte waarheid komt door wat men maand na maand doet. Dat is niet nieuw. Ik heb dat hier altijd gezegd.

05.07 Hendrik Bogaert (CD&V): Dat het totale tekort 2,5 miljard euro zal zijn, ontkent u? Het gaat om een tekort van 400 miljoen in de sociale zekerheid, 1 miljard in de uitgaven, ...

05.08 Minister Johan Vande Lanotte: U probeert mij dingen in de mond te leggen die ik zelfs niet heb gezegd. Ik heb daarnet gezegd dat de omvang van het tekort of het overschot in ruime mate door Europese regels zal worden bepaald.

05.09 Hendrik Bogaert (CD&V): Maar buiten die trucs? Ik heb het over het echte tekort.

05.10 Minister Johan Vande Lanotte: Dat is geen truc. Excuseer, mijnheer, u moet tegen mij niet beginnen over trucs. Er zijn Europese regels en ik respecteer die, zoals we altijd hebben gedaan. Ik heb in een regering gezeten waarin we goud verkochten – daarvoor werd in uw fractie geapplaudiseerd – en er zo een belangrijke inkomst was. Waarom was dat zo? Omdat dat op Europees niveau werd aanvaard. Trucs zijn zaken die niet aanvaardbaar zijn volgens de regels. De dingen die aanvaardbaar zijn volgens de regels, zijn geen trucs. Ik respecteer die regels. De regels bepalen of men een meevaller of tegenvaller heeft.

Mijnheer Bogaert, de Europese regels hebben er in 1999 – toen ik minister van Begroting werd – voor gezorgd dat ik voor 20 miljard tegenvallers als eerste punt op mijn tafel kreeg. De Europese Commissie zei dat men een en ander in het verleden had aanvaard, maar nu niet meer. Vroeger zag men bepaalde zaken door de vingers en nu niet meer. Heb ik daar toen tegen geprotesteerd? Ik heb de heer Leterme gezegd dat we over 500 miljoen euro aan tegenvallers, door een Europese beslissing, niet gingen treuren. Toen heeft niemand hier gezegd – ook niet van uw fractie – dat we die 500 miljoen euro erbij moesten tellen. Vroeger was dat zo. Het is een Europese beslissing. Het ging bijvoorbeeld om de deelname in het kapitaal van de NMBS. U weet dat de dotaties aan de NMBS eigenlijk een deelname zijn in het kapitaal. Dat is sinds jaar en dag het geval. Toen heeft men gezegd dat we de 500 miljoen aan tegenvallers moesten aanvaarden. Een meevaller of tegenvaller moet ik aanvaarden.

Ik heb u alleen gezegd dat we voor 2003 naar gelang van de Europese regels een tekort of een overschot zullen hebben. Ik kan u nu wel zeggen dat we hoe dan ook onze positie in Europa waarbij we het tweede beste resultaat van alle Europese landen zouden neerzetten.

jamais l'estimation de septembre ou d'octobre ne s'est confirmée. Le budget réclame de plus un suivi mensuel. En automne, nous procéderons à une première estimation. L'évolution ultérieure, mois par mois, est en réalité plus pertinente.

05.08 Johan Vande Lanotte, ministre: Je répète que l'importance du déficit de cette année sera en grande partie déterminée par la réglementation européenne et la décision d'Eurostat.

05.09 Hendrik Bogaert (CD&V): Ce sont là des ficelles. Je veux connaître l'ampleur réelle du déficit.

05.10 Johan Vande Lanotte, ministre: Il ne s'agit nullement de ficelles mais de règles européennes auxquelles nous devons nous conformer.

Nous réaliserons le deuxième meilleur résultat de tous les Etats membres de l'Union européenne. En outre, nous serons le seul pays européen à enregistrer une diminution de notre dette.

niet hard zullen kunnen maken. In vergelijking met de regering daarvoor blijft er wel een verbetering, want toen waren we de vijfde beste van Europa.

In vergelijking met de regering daarvoor zullen we niet langer het land met de hoogste schuld zijn. We zullen de derde of de vierde hoogste schuld hebben. Bovendien zullen we het enige land zijn in Europa dat een schuldvermindering heeft, terwijl alle andere landen een schuldvermeerdering hebben.

Ik ben op dat vlak zeer erg duidelijk. De Belgische begroting zal in vergelijking met alle Europese landen een veel beter resultaat neerzetten.

05.11 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, u gaat er prat op dat er weinig tekort zou zijn in België. Ik weet niet goed wat u precies bedoelt. U twijfelt of dat nu 2 miljard euro zou zijn of meer, dan wel minder. Ik noteer dat u eigenlijk geen standpunt...

05.12 Minister Johan Vande Lanotte: Ik heb gezegd dat het een tekort of een overschot zou zijn, u moet beter luisteren. U gaat niet akkoord, dat is uw punt. Als ik echter zeg wat ik gezegd heb: wij zullen een tekort of een overschot hebben, gelieve dan niet te zeggen dat ik hier gezegd heb dat er een welbepaald tekort zal zijn. Dat heb ik niet gezegd.

05.13 Hendrik Bogaert (CD&V): Ten eerste, het punt is natuurlijk dat er nu twee soorten tekorten gaan opduiken in deze discussie: het eigenlijke tekort van de overheid en dan een aantal extra activiteiten die de staat organiseert om dat tekort te maskeren. Zo is het namelijk. Ik geef het voorbeeld van Belgacom. Er worden schulden overgenomen van een bedrijf, u wordt daarvoor betaald, dat heeft als effect dat de totale schuld van het bedrijf daalt. De totale daling van de schuld heeft dan nog eens als positief effect dat er geld in het Zilverfonds komt.

Ik heb daarnet al gezegd dat het Zilverfonds ondertussen zowat de geloofwaardigheid heeft van het moneytron-systeem van Jean Pierre Van Rossem. U beweert dat er dankzij een dergelijke actie nog eens 1 tot 2% van de schuldgraad afgedaan wordt. Ik ken geen enkele professor die het Zilverfonds nog een klein beetje ondersteunt en erover zegt dat het redelijk goed in elkaar zit.

Ten tweede, ik noteer dat de minister zegt dat er te weinig export is en dat dit een probleem is voor de ontvangsten. Van een andere kant hoor ik voortdurend zeggen dat de ontvangsten eigenlijk verlagen doordat er een belastingsverlaging is geweest. Ik neem aan dat dit nu de nieuwe these is van de regering.

Ten derde, wat betreft het begrotingsresultaat moet u natuurlijk altijd de begroting zien in verhouding met de belastingsdruk. U verwijst naar Nederland en Duitsland, waar men afstevent op een tekort, om aan te tonen hoe relatief goed wij het doen. Ik mag er toch eens aan herinneren dat in Nederland de belastingsdruk 7% van het BBP lager is? Als men die 7% zou bijtellen bij hun begrotingsdeficit, dan komt men tot een begrotingsoverschot van 3 tot 4%. De kern van de zaak blijft dat wij met de hoogste belastingsdruk aller tijden, ik heb dat al verschillende keren aangetoond in deze commissie...

De **voorzitter:** Mijnheer Bogaert, ik heb u daarop ook al verschillende keren geantwoord dat dit niet correct is. Ik heb dat zelfs al gedaan in plenaire vergadering. Uw these is niet juist. U mag dat nu nog 10 keer herhalen, ik zal 10 keer herhalen dat het niet juist is. Ga verder, want u tijd loopt door en u gaat weer over de schreef.

05.13 Hendrik Bogaert (CD&V): Nous sommes à présent confrontés à deux types de déficits: le déficit proprement dit et les activités organisées par l'Etat pour masquer ce déficit, comme par exemple la cotisation versée par Belgacom au peu crédible fonds de vieillissement. Il convient de toujours considérer le résultat budgétaire en fonction de la pression fiscale. Aux Pays-Bas, la pression fiscale est inférieure de 7% du PIB. Si l'on en tient compte sur le plan du déficit budgétaire, les Pays-Bas arrivent en fait à un excédent de 3 à 4%.

05.14 Hendrik Bogaert (CD&V): De tijd die u nu genomen heeft, moet er u wel aftrekken. De belastingsdruk is dus de hoogste aller tijden. Dehaene I had een belastingsdruk gemiddeld, over 4 jaar, van 44,5%, Dehaene II van 45,9% en Verhofstadt I van 46,05%. Van elke honderd euro die er in dit land verdiend wordt gaat er dus 46...

05.15 Minister Johan Vande Lanotte: De beste manier om een statistiek te vervalsen is werken met gemiddelden. U weet dat men in de eerste twee jaar van deze regering nog de begrotingsdruk van de vorige regering had. Pas dan is het verminderd. Een gemiddelde over 4 jaar, mijnheer Bogaert, dat is de gemakkelijkste truc om de waarheid niet te zeggen.

05.16 Hendrik Bogaert (CD&V): Wat u zegt, klopt absoluut niet.

De **voorzitter**: Mijnheer Bogaert, wilt u een repliek geven op de vraag en afronden alstublieft?

05.17 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als ik een bijkomende vraag krijg van de minister, dan mag ik toch wel antwoorden? Wat betreft de belastingsdruk zijn de cijfers voor Verhofstadt I: 46% voor het eerste jaar, 46% voor het tweede jaar, 46% voor het derde jaar en 46,5% voor het vierde jaar. Dat zijn de officiële cijfers van de Europese Commissie. Dat geeft een gemiddelde van 46,05%. De belastingsdruk is dus wél omhoog gegaan. Wij hebben nu de hoogste aller tijden en behoren tot de hoogste van West-Europa. Er zijn een aantal Scandinavische landen die het nog slechter doen.

Gelet op deze zeer hoge belastingdruk, stelt deze regering dat ons land het niet slecht doet op het vlak van het deficit. Dit is een ongelooflijke redenering. Men moet het deficit vergelijken ten opzichte van de belastingdruk. Dat is belangrijk.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "het onderhoud met Ford op 23 januari 2002" (nr. 296)

06 Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'entretien avec Ford du 23 janvier 2002" (n° 296)

06.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, volgens de recente berichtgeving in de media vond op 23 januari 2002 een onderhoud plaats tussen Ford Europa, toenmalig Vlaams minister van Economie Gabriëls, diens kabinetschef, de kabinetschef van toenmalig minister-president Dewael en de rechterhand van de eerste minister, de heer Luc Coene. Op die bijeenkomst heeft de Europese directie aan de hand van een zestiental pagina's tellend document een vergelijking gemaakt tussen de verschillende Ford-fabrieken op gebied van rentabiliteit en loonkosten. Daaruit bleek dat Genk niet kon wedijveren met de andere vestigingen. Daarop heeft de Europese directie een eisenpakket bekendgemaakt. Op Vlaams niveau hield dat expansiesteun in en op federaal vlak hield dat een algemene lastenverlaging en een lastenverlaging voor ploegenarbeid in.

Ondertussen weten we al meer. Vanochtend lezen wij in de krant dat de heer Reynders uiteindelijk nogmaals op regeringsonderhandelingen heeft aangedronken en daarover later de heren Van Mechelen.

05.14 Hendrik Bogaert (CD&V): Sous le gouvernement Dehaene I, la pression fiscale était en moyenne de 44,5 %. Avec 46%, la pression fiscale n'a jamais été aussi élevée en Belgique.

05.15 Johan Vande Lanotte, ministre: Se baser sur des moyennes est évidemment la meilleure manière de cacher la vérité. Le gouvernement précédent a dû faire face pendant deux ans à la pression fiscale héritée de son prédécesseur.

05.17 Hendrik Bogaert (CD&V): Selon les chiffres officiels de la Commission européenne, la pression fiscale est en moyenne de 46,05%. Ce pourcentage est parmi les plus élevés des pays d'Europe occidentale. Se basant sur ce pourcentage, le gouvernement affirme que notre pays n'affiche pas un mauvais score en matière de déficit. Voilà un raisonnement assez incroyable.

06.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Le 23 janvier, Ford a eu un entretien avec le ministre flamand Gabriëls, son chef de cabinet, le chef de cabinet du ministre-président flamand de l'époque et Luc Coene, qui était alors le bras droit du premier ministre, M. Verhofstadt. Selon la direction européenne de l'entreprise, Ford Genk ne peut concurrencer les autres usines européennes sur le plan de la rentabilité et du coût salarial. Elle exigeait une aide flamande à l'expansion économique et une réduction générale des charges, outre une réduction des

Reynders en Vande Lanotte heeft aangeschreven.

In de huidige banenplannen wil uw partijgenoot Vandenbroucke om budgettaire redenen – vandaar dat ik deze vraag tot u richt – de maatregel focussen op nachtarbeid. Het probleem is echter dat er ondertussen bij Ford geen nachtploeg meer is. Als er geen nachtploeg meer is en Vandenbroucke enkel daarvoor nog geld wil vrijmaken, vraag ik mij allereerst af wat de effectiviteit van die maatregel is.

Het tweede element, dat politiek belangrijker is, is dat de woordvoerder van de eerste minister naar aanleiding van de ontmoeting met Ford zegt dat Verhofstadt toen niet met de idee naar voren gekomen, omdat dit onbespreekbaar was met de dialatiepartners. Ik neem aan – tenzij u zegt dat het de fout van de groenen was – dat de eerste minister daarmee de socialisten rechtstreeks heeft aangesproken. Kunt u mij, als minister van Begroting, antwoorden hoe het komt dat dat niet werd overwogen?

charges pour le travail en équipes. Nous avons pu lire ce matin dans la presse que d'aucuns insistent sur la nécessité de négociations gouvernementales à ce sujet et ont envoyé une lettre au ministre Vande Lanotte. Est-ce exact?

Le ministre Vandenbroucke ne veut plus libérer de fonds que pour le travail de nuit mais puisque celui-ci n'existe plus à Ford Genk, je m'interroge à propos de l'efficacité d'une telle mesure. Après l'entretien avec Ford, le porte-parole du premier ministre a déclaré qu'une réduction des charges n'était pas négociable. Pourquoi une réduction des charges n'a-t-elle pas été envisagée?

06.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer de voorzitter, ik zal daar iets breder op antwoorden, want er is iets in het dossier-Ford dat mij heel erg bevreemdt.

Wij stellen vast dat in een tijdsspanne van twaalf maanden een autoconstructiebedrijf zijn activiteiten heel erg uitbreidt met 2.500 mensen, namelijk Volvo Gent van dezelfde groep overigens, en een bedrijf dat zijn activiteiten sterk inperkt. Ofwel perkt men in omdat onze financiële regeling niet kan, maar dan kan dezelfde groep niet zeggen dat ze 2.500 jobs creëren in Gent, ofwel heeft het niets te maken met de kostprijs van de lonen en het systeem van nachtwerk, want dat is hetzelfde. Het kan ook zijn dat er een commercieel probleem is tussen het ene onderdeel van de groep en een ander onderdeel. Er is iets dat mij sinds enkele dagen vreemd voorkomt. Ik ga me daar ook niet zo publiek over uitspreken, maar als eenvoudige analist begrijp ik niet dat eenzelfde groep in het ene bedrijf 2.500 jobs extra creëert en in het andere bedrijf 3.000 tot 5.000 jobs schrappt en daarbij beweert dat dit te wijten is aan onze wetgeving. Dit is heel erg merkwaardig als men weet dat het bedrijf waarin wordt afgeslankt, wordt gesubsidieerd terwijl dit in het andere bedrijf niet het geval is. Als zeer eenvoudig analist begrijp ik dit niet. Ik geef dit mee ter discussie.

06.03 **Hendrik Bogaert** (CD&V): (...)

06.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: Dat heb ik niet gezegd. Er kan een globaal probleem van loonlasten zijn, maar er is wel een probleem als eenzelfde groep extra investeert in één bedrijf en afslankt in een ander bedrijf in hetzelfde land met dezelfde loonlasten. Er is iets dat ik daarin niet begrijp.

06.05 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Het is mogelijk dat het ene bedrijf iets efficiënter is dan het andere.

06.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik denk ook dat dit zo is, maar wie is verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat een bedrijf efficiënt wordt gerund? Als een groep met twee vestigingen erin slaagt het ene rendabel te maken en het andere niet, dan heeft dit iets te maken met de bedrijfspolitiek, de verkoop van de producten en de organisatie. Iedereen weet dat de organisatie verschilt. Dit is echter niet te wijten

06.02 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Ce dossier comporte un élément surprenant. Le groupe Ford investit dans la création de 2.500 nouveaux emplois sur le site gantois de Volvo alors qu'il supprime 3.000 à 5.000 emplois à Ford Genk. Or, les coûts salariaux et le système de travail de nuit sont identiques sur les deux sites. J'en déduis qu'il doit exister un conflit commercial au sein même de l'entreprise, entre les différents sites. C'est pourtant la législation qui est une nouvelle fois montrée du doigt, alors que Ford – au contraire de Volvo – reçoit des subventions.

aan de loonlasten. Ik denk dat de loonlasten een probleem vormen. Ik zal dit niet ontkennen. Ik heb dit nooit ontkend. In dit geval is het toch heel merkwaardig dat eenzelfde groep twee vestigingen heeft waarvan de ene wordt uitgebreid en de andere wordt afgeslankt.

Daar moet men ook de verantwoordelijkheden durven stellen.

06.07 Hendrik Bogaert (CD&V): Dat een of ander bedrijf dat goed is maar niet in staat is efficiënter te zijn, moet verdwijnen, is dat dan uw conclusie?

06.08 Minister Johan Vande Lanotte: Mijn conclusie is dat er hier een echt grote verantwoordelijkheid is van de eigenaar van het bedrijf, dat hij zijn bedrijf niet beter organiseert en niet beter doet werken en er blijkbaar niet in slaagt ook zijn product vernieuwing voldoende te doen. Het is niet de overheid die aan product vernieuwing moet doen, het is het bedrijf. Ik kan alleen maar vaststellen dat dat blijkbaar te weinig gebeurd is. Dat is toch ook een verantwoordelijkheid. Ik zal niet zeggen dat de loonlast geen probleem is, dat heb ik niet gezegd. Als je dezelfde loonlast, dezelfde ploegenarbeid en dezelfde eigenaar hebt en het ene gaat wel, maar het andere niet, dan is er ook de verantwoordelijkheid van degene die dat bedrijf beheert om voor andere efficiëntie te zorgen. Ik geef er u nog iets bij, want ik ken die bedrijven een klein beetje. De arbeidssatisfactie in het meest efficiënte bedrijf is waarschijnlijk nog groter dan in Genk het geval was. Als er een bedrijf is waar de mensen relatief, om niet te zeggen zeer tevreden zijn van hun arbeidssysteem, dan is dat wel daar waar dit het meest efficiënt is, namelijk bij Volvo Gent. Daar is de arbeidssatisfactie zeer hoog. Men moet niet zeggen dat het een kwestie van niet willen is, maar dit betekent toch iets. Dat is een preambule die ik wil geven. In heel deze discussie vergeet men dat dezelfde groep extra jobs creëert hier en niet ergens anders. Dat is toch een niet onbelangrijk gegeven.

Ten tweede, over deze vergadering. Het element dat u geeft over deze briefwisseling had ik deze morgen nog niet gelezen. Ik ben sinds deze morgen bezig. Ik heb zelfs nog geen tijd gehad om een krant gezien te hebben, dus ik weet het niet. Ik zal het bekijken. Ik weet het niet. Het is nieuw voor mij. Op dit moment heb ik er geen weet van en heb ik het niet kunnen onderzoeken. Ik kan niet van iedere brief die toekomt zeggen of die is toegekomen of niet. Ik zou hier dan maar een antwoord uit mijn duim zuigen. Ik kan u daar niet op antwoorden.

06.09 Hendrik Bogaert (CD&V): Stel dat het juist is. Wat is dan uw reactie?

06.10 Minister Johan Vande Lanotte: Ik stel dat niet. Ik zal verifiëren of dit zo is of niet.

Wat is er gebeurd op de vergadering? Ford heeft een eisenbundel ingediend. Men is beginnen discussiëren. Er is een reactie geweest dat het ploegenstelsel inderdaad niet het meest evidente was. Nadat men die reactie gehad heeft in deze beperkte groep van onderhandelaars, is er een akkoord gekomen. Ford heeft gezegd dat men genoeg had aan de investeringssteun van 1,2 miljard. Als men die steun had, zou men extra investeren. Dat is het essentiële. Dat gaat altijd zo. Je gaat daarheen en vraagt drie of vier dingen. Een eerste reactie is dat men dat niet allemaal kan geven. Dat is vrij logisch. De overheid kan toch niet van de eerste keer zeggen dat alles goed is: het is in onderhandeling. Ford heeft dan gezegd akkoord te gaan met de 1,2.

Dus heeft men. dat vind ik ook loaisch. niet meer tegen de andere

06.08 Johan Vande Lanotte, ministre: Dans toute cette affaire, ce n'est pas la politique mais la politique de l'entreprise et l'organisation de la vente qui sont déterminantes. Nous devons oser dénoncer cette responsabilité. Ce n'est pas l'Etat qui renouvelle la production, c'est l'entreprise. Contrairement à ceux de Ford Genk, les travailleurs de Volvo à Gand sont très satisfaits de leur travail. Ceci aussi est révélateur.

Je n'ai pas encore lu la presse d'aujourd'hui et je ne suis momentanément pas en mesure de répondre à vos questions concernant la lettre.

06.10 Johan Vande Lanotte, ministre: La direction de Ford a en effet introduit un cahier de revendications au sujet du système de travail en équipes et de la demande d'aides à l'investissement. Ford a consenti à investir à Genk lorsque l'Etat a proposé d'injecter 1,2 milliard d'euros à titre d'aide à l'investissement. Ce protocole d'accord a été signé. La question du travail de nuit n'avait plus été soulevée et Ford ne peut plus à présent revenir sur ce problème. Je suis convaincu que dans le cas de

ministers gezegd dat er een vraag van Ford was voor het nachtwerk. Die vraag was niet meer hangende. Ford heeft die vraag niet meer gesteld. Ford heeft gezegd wat het uitgangspunt was, en daarover was er een akkoord. Dan hadden zij moeten zeggen dat dit niet genoeg was. Maar dat is niet gezegd. Zij hebben het protocolakkoord ondertekend, maar leven het thans niet na. Achteraf moeten zij niet komen zeggen dat zij aanvankelijk meer hadden gevraagd.

du travail de nuit n'avait plus été soulevée et Ford ne peut plus à présent revenir sur ce problème. Je suis convaincu que dans le cas de Ford Genk, le problème fondamental se situe ailleurs.

Als iemand een akkoord sluit, en zegt dat hij meer had gevraagd in het begin terwijl hij nadien een akkoord sluit over iets minder, is het logisch dat men niet opnieuw moet beginnen. Tijdens de onderhandelingen werd dat één keer aangehaald, maar in het akkoord werd het niet meer aangehaald zodanig dat er geen reden bestond om ons daarover te informeren.

06.11 Hendrik Bogaert (CD&V): Volgens minister Van Mechelen was het een blijvend probleem dat hij heeft aangekaart bij de regeringsvorming. Bovendien las ik dat hij een brief richtte tot minister Reynders en tot minister Vande Lanotte. Klopt dat?

06.12 Minister Johan Vande Lanotte: Dat kan ik bevestigen noch ontkennen. Dat weet ik niet.

06.13 Hendrik Bogaert (CD&V): U weet niet of u die brief ontving?

06.14 Minister Johan Vande Lanotte: Weet u dat, wanneer u duizend brieven krijgt?

06.15 Hendrik Bogaert (CD&V): Het is geen verwijt, ik vraag het gewoon.

06.16 Minister Johan Vande Lanotte: Ik ontvang dagelijks honderd brieven en ik kan niet uit het hoofd zeggen van wie precies ik er heb ontvangen.

Ik weet in elk geval dat dit item bij de regeringsonderhandelingen niet ter discussie is gekomen toen de lastenverlaging aan bod kwam. Wij hebben andere prioriteiten. Wij hebben evenwel steeds voorgehouden dat in die enveloppe nog altijd nieuwe elementen konden worden toegevoegd mocht dat worden gevraagd. Bij de regeringsonderhandelingen hebben wij dus ook niet gezegd: het is zo en zo zal het zijn. Wij hebben gezegd dat wij met de sociale partners zouden nagaan of over zo'n systeem kon worden gediscussieerd. Die vraag is dus open gebleven in de werkgelegenheidsconferentie. Wat ons betreft, staat die vraag open.

Men kan bezwaarlijk beweren dat er daardoor problemen zijn bij Ford. Het kan een medefactor zijn, in het geheel van onze industrie, maar het is niet het basisprobleem. Toen Volvo werd uitgebreid hebben de regering noch ikzelf, in mijn hoedanigheid van politiker, de aandacht gevestigd op deze uitbreiding. U hebt mij daar nooit iets over horen zeggen en vanuit de federale regering werd daarover evenmin een woord gezegd. Vanuit de federale noch vanuit de Vlaamse regering werd ooit gezegd dat zij voor die uitbreiding hebben gezorgd. Nooit werd daarover een woord gezegd. Maar als het slecht gaat, dan is het wel de schuld van de regering? Dat is een beetje te gemakkelijk.

06.17 Hendrik Bogaert (CD&V): U volgt dus gewoon de marktefficiëntie, mijnheer de minister. U gaat ervan uit dat er in België wel aantal autobedrijven bestaan waar efficiënt wordt gewerkt.

De **voorzitter**: Mijnheer Bogaert, ik wijs u erop dat u thans repliceert op het antwoord van de minister.

06.18 Hendrik Bogaert (CD&V): Ja, mijnheer de voorzitter en ik zal die nog even voortzetten.

Het verbaast mij, mijnheer de minister, want die logica verwacht ik van een liberaal iemand, die uitgaat van het feit dat er marktwetten bestaan en die vaststelt dat Volvo wel efficiënt is en overleeft in deze harde wereld, terwijl dit bij Ford niet het geval is. U legt de verantwoordelijkheid bij de directie die volgens u wellicht te weinig heeft gedaan aan innovatie en aan kostenbeheersing en dergelijke meer.

Mijnheer de minister, ik weet niet goed wat ik hieruit moet besluiten. Een van de conclusies zou kunnen zijn dat u vindt dat ze niet verdienen verder te worden geholpen, omdat ze niet efficiënt zijn.

06.19 Minister Johan Vande Lanotte: Mijnheer Bogaert, ik ben het al gewoon dat u conclusies trekt. U stelt een vraag, ik antwoord. U trekt conclusies en legt me woorden in de mond die ik niet heb uitgesproken. Natuurlijk ben ik bereid te helpen.

06.20 Hendrik Bogaert (CD&V): Dat is het wat u zegt: "Ze verdienen het in feite niet..."

06.21 Minister Johan Vande Lanotte: De arbeiders die er werken, verdienen het wel. U vroeg me of Ford dat verdient. Uiteraard verdient Ford dat niet. Indien u nog meent dat Ford dat verdient, frons ik de wenkbrauwen. De arbeiders verdienen het wel gesteund te worden.

06.22 Hendrik Bogaert (CD&V): Ik ga voort met mijn repliek. Ik heb bedrijfscijfers opgesnord van Ford Genk. Uit de cijfers blijkt dat Ford Genk in 2002 450 miljoen euro loonlasten had. Indien het correct is dat er ten opzichte van onze onmiddellijke buurlanden een loonkostenhandicap is van ongeveer 10% – we spreken niet over Azië, Turkije – betekent dit dat de directie van Ford Genk hier per jaar ongeveer 45 miljoen euro teveel betalen aan lonen in vergelijking met Nederland; Duitsland of Frankrijk, onze omliggende handelspartners. Mijnheer de minister, blijft u, na deze cijfers gehoord te hebben, bij uw standpunt dat het probleem bij Ford Genk ligt? 45 miljoen euro is een groot bedrag. Cijfers die ik over overheidssteun heb horen vallen, benaderen de 50 miljoen euro gespreid over een hele periode. Mijn cijfers over een loonlast van 450 miljoen euro per jaar die 10% hoger liggen dan in onze buurlanden tonen aan dat het bedrijf 45 miljoen euro per jaar verliest door de hoge loonlast. Mocht de regering beslissen de arbeiders van Ford Genk te helpen – een initiatief waar CD&V voorstander van is – betekent dit dat de overheidssteun het verschil compenseert voor 1 jaar. Blijft u bij de stelling dat er bij Ford Genk een grote verantwoordelijkheid ligt?

De **voorzitter**: Mijnheer Bogaert, u repliceert en stelt nieuwe vragen aan de minister. Ik wil u nog eens duidelijk zeggen dat men een vraag stelt, dat de minister antwoordt en dat men het recht heeft om daarop een repliek te geven. Men kan geen nieuwe vragen beginnen stellen aan de minister, waarop hij opnieuw moet op antwoorden. Het is de laatste keer dat ik dat zeg. U wilt het niet begrijpen.

(...)

06.23 Minister Johan Vande Lanotte: U mag dat daaruit niet besluiten. Het is echter zoals de voorzitter zegt. Mag ik dus veronderstellen dat CD&V voorstelt om de lonen met 10% te verlagen?

06.18 Hendrik Bogaert (CD&V):
Tel un vrai libéral, le ministre se réfère aux lois du marché. Il laisse entendre que l'entreprise ne peut prétendre à une aide publique parce qu'elle n'est pas assez efficace.

06.21 Johan Vande Lanotte,
ministre: Je suis en effet d'avis que l'aide ne doit plus être octroyée à l'entreprise, mais aux travailleurs.

06.22 Hendrik Bogaert (CD&V):
Les charges salariales élevées en Belgique constituent un handicap important pour les entreprises. Le montant des charges salariales payé par Ford Genk en un an équivaut au total des sommes que les pouvoirs publics avaient projeté d'y investir.

Le **président**: M. Bogaert doit savoir qu'à un moment donné, une question à laquelle il a été répondu doit être clôturée et que la réplique ne sert pas à formuler de nouvelles questions. Le Règlement est clair à ce sujet.

Men kan zich zo altijd bezighouden.

(...)

Maar neen, u gaat er niet mee akkoord. Bij het ter sprake brengen van de belastingsverlaging heeft uw partij gezegd dat we dat niet moesten doen.

06.24 Hendrik Bogaert (CD&V): Ik wil nog antwoorden op de vraag van de minister.

De **voorzitter**: Neen, mijnheer Bogaert, het incident is gesloten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.18 uur.

La réunion publique de commission est levée à 12.18 heures.